

Як будзем плаціць за электраэнергію? Па даручэнні Міністэрства энергетыкі дзяржаўнае вытворчае аб'яднанне электраэнергетыкі «Белэнерга» разглядае зварот чытача «Звезда».

Вітаміны патрэбны нам штодня. У сучасных умовах жыцця энергетыкі дзяржаўнае вытворчае аб'яднанне электраэнергетыкі «Белэнерга» разглядае зварот чытача «Звезда».

Каму пагражае смерць з-за разбітага сэрца і што можна дараваць чалавеку дзеля кахання? Такія думкі прыходзяць падчас прагляду балета «Жызэль», які прадставіў Нацыянальны тэатр оперы і балета.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ХРЫСЦІЯНАМ БЕЛАРУСІ, ЯКІЯ СВЯТКУЮЦЬ ВЯЛІКДЗЕНЬ 8 КРАСАВІКА 2012 ГОДА

Дарагія суайчыннікі! Сардэчна віншую вас з Вялікаднем. Гэтае свята прыходзіць да нас у цудоўны перыяд веснавага абнаўлення. Падобна да таго, як пад сонцам абуджаецца зямля, так і ў светлыя велікодныя дні мільёны вернікаў адчуваюць асаблівы духоўны ўздзеянне і імкненне рабіць добро. Ва ўсе вякі ўрачыстасць Уваскрэсення Хрыстова служыла апорай веры, сімвалам надзеі і крыніцай усёпераможнай любові. І ў наш бурны час людзі чэрпаюць у ёй сілы для таго, каб ні пры якіх абставінах не здрадзілі прызначанню чалавека і хрысціянства — крок за крокам рабіць свет лепшым. Няхай велікодны настрой напоўніць вашы дамы, прыносячы з сабой радасць і душэўны спакой, а пачуцці, выкліканыя святкам, натхняюць на служэнне Айчыне, стваральную працу і міласэрныя ўчынкi. І няхай у нашай роднай Беларусі заўсёды захоўваюцца стабільнасць і згода. Зычу вам моцнага здароўя, невычэрпнай энергіі, поспехаў у справах, шчасця і дабрабыту.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЗАКЛІКАЕ ПРЫВАТНЫ БІЗНЭС ДА БОЛЬШАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ ПА РАЗВІЦЦІ НОВЫХ ВЫТВОРЧАСЦЯЎ У БЕЛАРУСІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падчас рабочай паездкі ў Магілёўскую вобласць запатрабаваў у раней намечаных тэрмінах рэалізаваць інвестыцыйны праект на Асіповіцкім ваганабудуўнічым заводзе, перадае БЕЛТА. «Тыя рашэнні, якія прыняты, павінны быць выкананы бездакорна. Інвестара трэба напружваць. Яму трэба выразна сказаць, што будзе, калі ён не выканае ў тэрмін абяцанне. У астатнім трэба яго падтрымліваць, дапамагаць. Ён не чужы тут», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Цяпер практычна ўжо завершаны першы этап — будаўніцтва вытворчага корпусу. На працягу года туды павінна быць завезена і зманціравана неабходнае абсталяванне. З больш як \$130 млн інвестыцый, прадугледжаных інвестыцыйным дагаворам паміж Беларуссю і ЗАТ «ГрандЭкспрэс», на гэты момант ужо асвоена амаль \$117 млн.

Старшыня Камітэта дзяржкантролю Аляксандр Якабсон выказаў упэўненасць, што праект будзе рэалізаваны ў поўным аб'ёме. «Будаўнічая гатуюнасць аб'екта добрая і якасць надраэнная. Ёсць поўная упэўненасць, што завод будзе. Гэта самае галоўнае». Наведваючы ЗАТ «Алімед» у Асіповічах, Прэзідэнт даручыў стварыць спрыяльныя ўмовы для далейшага развіцця вытворчасці сістэм эндатрапэзавання. Арганізацыйная выдасца навуковай распрацоўкі прынцыпова новых вырабаў, якія прымяняюцца ў траўматалогіі, артапедыі і хірургіі, такіх як каленны сустак, міжпазванковы дыск, зубныя імплантанты, сасудзістыя пратэзы, каранарныя стэнты. Прадукцыя ЗАТ «Алімед», якая вырабляецца і запатрабаваная да выпуску, з'яўляецца імпартазамыячальнай і запатрабаванай як на ўнутраным рынку рэспублікі, так і за мяжой. Кіраўнік дзяржавы адобрыў планы па далейшым развіцці і пашырэнні вытворчасці ЗАТ «Алімед». «Трэба ў гэтым плане дапамагчы, каб валакіты не было. Калі ёсць рынак, яго трэба займаць цяпер і трымаць», — падкрэсліў ён. Аляксандр Лукашэнка заклікаў прыватны бізнэс да большай ініцыятывы па развіцці новых вытворчасцяў. Аб гэтым ён заявіў, наведваючы замежнае прыватнае вытворчае ўнітарнае прадпрыемства «Парфумерна-касметычная фабрыка «Сонца».

«Вялікі недахоп, што ў нас не з'яўляюцца новыя бізнэсмэны, якія будавалі б такія вытворчасці», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Кіраўнік дзяржавы азнаёміўся з работай прадпрыемства, тэхналагічным цыклам вытворчасці сінтэтычных мыльных сродкаў і тавараў бытавой хіміі. Парфумерна-касметычная фабрыка «Сонца» створана ў студзені 2010 года. Яе ўладальнік — інвестыцыйная кампанія Leborotovo Capital Partners Limited, заснавальнікам якой з'яўляецца група беларускіх і замежных інвестараў. Прадукцыя фабрыкі ўжо заваявала вядомасць на ўнутраным рынку краіны — пральныя парашкі пад брандамі «Мара», «Аргі», «Чайка». Як расказаў старшыня наглядальнага савета фабрыкі Сяргей Левін, кампанія пачынае асвойваць і знешнія рынкі. Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў навесці да 9 мая парадак. Кіраўнік дзяржавы лічыць, што мясцовыя ўлады не дастаткова актыўна працуюць у гэтым напрамку. «Да 9 мая павінны быць чысціня і ідэальны парадак на кожным прадпрыемстве. Я ўжо не кажу пра гарады і вёскі. Усё павінна быць па-гаспадарску, як у прыватніка», — сказаў Прэзідэнт. Ён адзначыў, што ў парадак павінны быць прыведзены і прыватныя падвор'і. «Усё пад адказнасць старшынь райвыканкамаў», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Мы не даграваем старшынь сельсаветаў. Яны павінны пачынаць працаваць», — дадаў Аляксандр Лукашэнка, адрасуючы свае словы губернатарам.

ЗАХАВАЛЬНИЦА СВЯТОЙ ГАРЫ

Фота: Анастас Кіеўшчык

ЦЫТАТА ДНЯ

Іван ДАНЧАНКА, старшыня канцэрна «Белдзяржхарчпрам»: «Прыкметна свабодных грашовых сродкаў насельніцтва магло б стаць нядрэннай падтрымкай для развіцця. Беларусь саспела для таго, каб развіваць такі кірунак, як народнае ППО (адкрыты продаж акцый. — Аўт.). Беларуская грамадства сёння з'яўляецца адстапкова эканамічна зграбным і разумее, што ўсталяванне сродкаў у акцыі прадпрыемстваў — гэта гарантыя не толькі захавання асабістага капіталу, але і пэўны ўклад у развіццё эканомікі краіны».

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 07.04.2012 г.

Долар ЗША	8130,00
Еўра	10650,00
Рас. руб.	276,00
Укр. грыўня	1012,33

НАДВОР'Е СЁННЯ
Брэст + 8°
Віцебск + 4°
Гомель + 12°
Гродна + 7°
Магілёў + 6°
Мінск + 5°

УВАСКРЭСНУЦЬ У ХРЫСЦЕ

Пастырская пасланне Мітрапаліта Тадэвуша Кандрусевіча на Вялікдзень

«Не бойцеся. Шукаеце Езуса Назараніна, укрываючага; Ён уваскрос, Яго тут няма» (Мк. 16, 6).

Пабожныя жанчыны прыйшлі да магілы Езуса, каб паводле яўрэйскага звычаю, на масіцы Яго цела алеем. Аднак замест таго, каб знайсці свайго Настаўніка, яны знайшлі пустую магілу і адсунуты ад яе камень. Збянтэжаныя і ў адна, яны думалі, што Яго цела ўкралі ці перанеслі ў іншае месца. У той жа час анёл ставіць ім фундаментальнае пытанне: «Чаму вы шукаеце жывога сярод памерлых?» Што гэта за пытанне? Дзе яшчэ яны павінны шукаць Езуса? Яны добра ведалі, што Ён памёр на крыжы, і ведалі, дзе быў пахаваны. Таму сразумела, што яны шукалі памерлага сярод памерлых, бо толькі там можна знайсці пахаванае цела. Больш за тое, на самой справе Езус усё сваё жамое жыццё правёў сярод памерлых. Калі Адам не паслухаўся наказу Бога, то гэтым самым ён адчыніў дзверы для граху. У выніку грэх і смерць запанавалі ў свеце. Сын Божы прыйшоў у свет, дзе дамінуе грэх і смерць. Аднак Ён прыйшоў, каб прывесці сярод смерці і няшчасці як Жыццё свету. Да Яго сразумела розныя хворыя і пракажоныя, бацькі памерлых дачок і маці памерлых сыноў і г.д. Езус правёў сваё жыццё сярод сляпых, кульгавых, глухіх, нямых, грэшнікаў, апантаных нячыстымі духамі і г.д. Жывучы сярод няшчасці і смерці, Валадар Жыцця падаўся ёй на дрэве крыжа і зышоў у магілу. Наглядзячы на гэта, анёл пытаецца: «Чаму вы шукаеце жывога сярод мёртвых?» Езус пражыў сваё жыццё як Валадар Жыцця сярод памерлых, быў пахаваны, як жонкі з іх, але на трэці дзень пасля сваёй смерці Ён ужо не быў сярод іх. Ён уваскрос у першы

дзень новага тыдня. Слова «новы тыдзень» трэба разумець як новы час, бо з уваскрэсеннем Хрыста распачаўся час збаўчай Божай ласкі. Калі б сёння археолагі знайшлі касткі Езуса ў магіле, то мы б ведалі, што гэта быў падман. Але іх не знайшлі і не знойдуць. Езуса там няма, бо Ён уваскрос і сядзіць праваруч свайго нябеснага Айца. Мы ведаем, дзе Яго можна знайсці — у небе з вечно жывым Айцом і Святым Духам, а таксама ў нашай Галілеі, якой з'яўляецца Касцёл — месца спаткання чалавека з Богам. Мы гэта добра ведаем, але адначасова жывём, як быццам не ведаем. Часта мы падобныя да евангельскіх жанчын, якія прыйшлі да пустой магілы Хрыста, і нярэдка шукаем жывога сярод памерлых. Сучасны свет супрацістая прысутнасці Бога на зямлі. Мы можам вызнаваць нашу веру ў Бога, аднак у той жа час жыць так, як быццам Езус не уваскрос. Шукаем шчасця ў нягродных з волі Божай сасуальных задавальненнях і сквапных назапашваннях матэрыяльных рэчаў. Забіваем ненароджанае жыццё. Выказваемся за разводы. Падтрымліваем штучнае апладненне і суратнае мацярынства. Не захоўваем прынцыпаў хрысціянскай этыкі. З лёгкасцю можам прынізіць годнасць чалавека. Практыкуем акултызм, магію, варажы і г.д. Шукаем саміх сябе ў этнічнай ідэнтычнасці, сацыяльным ці эканамічным статусе. Нярэдка хвалімся: «Я добра адукаваны, разумны, не такі, як іншыя; мой заробак большы, чым у іншыя; я атрымаў вялікую спадчыну, і ўсё гэта падзямае мой статус у грамадстве».

НА МЯСАКАМБІНАЦЕ «ЎЦЁК» АМІЯК

У чацвер пасля 22 гадзін стала вядома пра атручэнне парамі аміяку работнікаў прадпрыемства «Мінскі мясакамбінат», што ў сталіцы па вуліцы Казінец. Выхад аміяку адбыўся ў будынку цэха паўфабрыкатаў з радыятара ахалоджвання ў халадзільнай камеры. У выніку адбылася ўцэка каля 0,05 тоны аміяку. Усё яго ў сістэме знаходзілася 20 тон. На момант здарэння ў цэху працавалі 90 чалавек, якія самастойна пачылі будынак. З іх шэсць работнікаў звярнуліся па медыцынскаму дапамогу ў медпункт. Пасля аглядавання бригадзіма хуткай медыцынскай дапамогай пацярпелых даставілі ў балыну з дыягназам «інгальцыйнае атручэнне парамі аміяку лёгкай ступені», — паведамілі ў МНС. Пачаў аміяку да халадзільнай камеры перакрылі, зняўшы тым самым пагрозу далейшага выхаду аміяку з сістэмы. Небяспечнае рэчыва за межы паверхі не выйшла, небяспекі для жыцця і здароўя людзей няма. Прычыны здарэння зараз высвятляюцца. Днём раней у выніку страўлення паветра з рэсверіа ў кампрэсійным цэху атручэнне парамі аміяку атрымаў работнік, які таксама быў шпіталізаваны.

Сяргей РАСОЛЬКА.

БЕЛАРУСБАНК 90 лет Досрочно погашать кредиты в Беларусбанке ВЫГОДНО! Акция продлена до 1 января 2013 года.

ОАО «АСБ Беларусбанк» продлевает по 31 декабря 2012 года включительно акцию по досрочному погашению физических лиц кредитов на общих основаниях в белорусских рублях и иностранной валюте, а также льготных кредитов на строительство (реконструкцию) или приобретение жилых помещений.

Более подробную информацию можно получить в Контакт-центре ОАО «АСБ Беларусбанк» по телефону 147 (единый бесплатный справочный номер действует на всей территории Республики Беларусь).

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 28.08.2008 г., выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ХРОНИКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

САРКАЗІ МАЕ НАМЕР ЗАМАРОЗІЦЬ УЗНОС ФРАНЦЫЎ Ў БЮДЖЭТ ЕС

У выпадку перавыбрання на другі тэрмін Нікаля Сарказі мае намер замарозіць узносы Францыі ў бюджэт ЕС, паведаміў інфармагенцты. «Францыя запатрабуе замарозіць свой унёсак у еўрапейскі бюджэт», — сказаў Сарказі, прадстаўляючы ў Парыжы эканамічны складнік сваёй перадавыбарнай праграмы. — Эканомія складзе 600 млн еўра ў год». Гэтая мера стане адной з многіх, накіраваных на скарачэнне дэфіцыту дзяржаўнага бюджэту, паведаміў Сарказі. Паводле яго слоў, ён, як кандыдат, застаецца верным узятаму раней абавязальству дасягнуць збалансаванага бюджэту з нулявым дэфіцытам да 2016 года. Два туры прэзідэнцкіх выбараў у Францыі намечаны на 22 красавіка і 6 мая.

ЖЭРАР ДЭПАРДЗЬЕ СТАЎ КРЫМСКІМ ВІНАРОБАМ

Жэра Дэпардзье стаў уладальнікам крымскіх вінаграднікаў. Зараз вядомы акцёр, які піша газета «Сегодняя», наладжвае вінавытворчасць каля вёскі Вуглавое Бахчысарайскага раёна аўтаноміі. Выданне нагадае, што яшчэ ў 2005 годзе Дэпардзье меў намер купіць сельгасугоддзі на паўднёвым беразе Крыма. Аднак дзяржаўныя прадпрыемствы адмовілі яму ў гэтым. У выніку Дэпардзье усё ж набыў плантацыі і аднаўляе мясцовы віназавод.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

У ЛІТВЕ УЛАДАЛЬНИКАЎ «КАРТЫ ПАЛЯКА» ПРАПАНОУЮЦЬ НЕ ПУСКАЦЬ У ПАРЛАМЕНТ

У Літве прапаноўваць абмежаваць магчымасць стаць дэпутатам парламента палітыкам — уладальнікам карты паляка, паведаміў інфармагенцты. Дэпутат Гінтарас Сангайла з групай іншых дэпутатаў зарэгістраваў у сакратарыяце праект паправак да закона аб парламенцкіх выбарах у сувязі з адпаведным абмежаваннем. У праекце прапаноўваць упісаць у закон, што «дэпутатам не можа стаць грамадзянін Літвы, у якога ёсць дакумент замежнай дзяржавы, выданы яму па законах іншай краіны, калі гэты дакумент надзяляе яго пэўнымі палітычнымі, сацыяльнымі, эканамічнымі і (або) культурнымі правамі ў іншай дзяржаве, і выдана ягона па законах краіны, якая яго выдала, звязана з абавязальствамі перад інтарэсамі гэтай краіны». «Гэта неабходна, каб не складалася двухсэнсоўная ў адпаведнасці з пастановай Канстытуцыйнага суда сітуацыя ў час прынясення прсыягі», — растлумачыў Гінтарас Сангайла. Таксама прапаноўваць усталяваць парадак, у адпаведнасці з якім кандыдаты і члены парламента павінны пісьмова інфармаваць выбарцаў, што ў яго ёсць ці быў падобны дакумент, а таксама даць згоду на правядзенне расследавання. Калі ў асобі быў ці ёсць такі дакумент, то прапаноўваць устанавіць працэдуру пазбаўлення дэпутатскага мандата, як у выпадках, калі высвятляецца, што дэпутат з'яўляецца грамадзянінам іншай краіны.

КОРАТКА

У вызначэнні Спецыяльнага стандарта распаўсюджвання звестак МФВ золатавалютныя рэзервы Беларусі павялічыліся на 69,1 млн долараў і склалі на 1 красавіка 8,0852 млрд долараў ЗША, паведаміла ўпраўленне інфармацыі Нацбанка. У нацыянальным жа вызначэнні фінансавыя запасы краіны складаюць 9,6007 млрд долараў ЗША. У той жа час урад і Нацбанк выканалі ў поўным аб'ёме знешнія і ўнутраныя абавязальствы ў замежнай валюце.

СТЕЦКЕВИЧ СПЕЦДЕЖДА

(017) 291-08-00
www.uniform.by

ЦІ ЧАСТА Ў ПАЎСЯДЗЁННЫМ ЖЫЦЦІ ВЫ ПРАМАЎЛЯЕЦЕ ТОСТ «ЗА ЗДAROУЕ!»?

Вольга АСКАЛЬДОВІЧ, вядучы інжынер-тэхнолаг Баранавіцкага хлебазавода:

— Думаю, некаторыя нашы суайчыннікі чуюць гэта часцей, чым «дабранач»... А калі сур'ёзна, то лічу, што больш увагі мы павінны ўдзяляць здароваму харчаванню, чым пітву. Хутка велікодныя святы. Яшчэ нашы продкі гаюльным атрыбутам Вялікадня лічылі кулічы, смачныя булкі. Не лянуйцеся, эксперыментуйце самі! А калі часу не хопіць, ідзіце ў краму. Мы пастараемся і на гэты раз здзіўць вас смачным прадуктам, які пойдзе на карысць вашаму здароўю.

Міхаіл НЕПАЧАЛОВІЧ, генеральны дырэктар РУП «Брэстаўтар»:

— У маладосці гэта здаралася часцей, а цяпер стараюся лішні раз пазбегнуць застолля з выпіўкай. Наогул я катэгарычна праціўнік меркавання, што алкаголь здымае стрэс. Насамрэч, лепшае лякарства ад стрэсу для мяне — астасніць з прыродай, з унукам, з роднымі і блізкімі. А на вытворчасці ў нас распрацавана цэлая сістэма мер, якія заахочваюць здаровы лад жыцця і клопат кожнага пра ўласнае здароўе. Быць здаровым у нас вядома матэрыяльна. Я, напрыклад, даўно кіню курцы. І працаўніку, якія не маюць гэтай дрэннай звычкі, прывячаю.

Васіль НОВІК, кіраўнік фермерскай гаспадаркі «Вілія-агра» Кобрынскага раёна:

— Я вельмі люблю малака. Калі яго п'ю, то і пра здароўе згадваю. Таму, відаць, і гаспадарка наша мае жывёлагадоўчы кірунак. А нядаўна у нас з'явілася аграратуральныя сядзба, фішкай якой стала харчаванне выключна натуральнымі прадуктамі. Госці жата ўжо ацанілі. На вялікі ж застолі з тостамі пры нашай працы часу няма, паверце. Калі ўжо гэта здаецца, то, хутчэй, я пратакольнае мерапрыемства з партнёрамі па бізнэсе.

Падрыхтавала Святлана ЯСКЕВІЧ.

ДАКУМЕНТЫ ПА КІТАЙСКА-БЕЛАРУСКІМ ІНДУСТРЫЯЛЬНЫМ ПАРКУ АМАЛЬ ГАТОВЫЯ

Пра гэта паведаміў учора Пасол КНР Цзяньвэй ГУН на сустрэчы са Старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Анатолем РУБІНАВІМ.

Падобныя сустрэчы ў верхняй палатэ парламента досыць традыцыйныя, але з Кітайскай Народнай Рэспублікай беларускую дзяржаву звязваюць асаблівыя стасункі, якія маюць характар стратэгічнага партнёрства, падкрэсліў Анатоль Рубінаў.

— Думаю, гэтаму ёсць даўе асоўныя прычыны, — сказаў Старшыня Савета Рэспублікі Беларусі. — Перша, глыбінная, — нашы народы, нягледзячы на ​​геаграфічную аддаленасць, у сваёй гісторыі прайшлі няпросты шлях, таму яны блізка адно аднаму ў тым, што ўмеюць цаніць працу. Другая — цэплыя ўзаемаадносіны паміж кіраўнікамі дзяво дзяржаў. За 20 гадоў дыпламатычных адносін паміж Кітаем і Беларуссю ў 100 разоў узрос таваразаварт, летась ён склаў 3 млрд долараў. Мы вельмі ўдзячны КНР за крэдыты, агульная сума якіх сёння складае 16 млрд долараў. Гэтыя грошы прыносяць вялікую карысць нашай краіне. Яны выкарыстоўваюцца ў рэканструкцыі Мінскай ТЭЦ-2, будаўніцтве Бярозаўскай і Лукомльскай ГРЭС і на іншых значных праектах.

Разам з тым, адносіны паміж краінамі не вымяраюцца толькі грашмамі, пагадзіліся ўдзельнікі сустрэчы. У Беларусі навуцаецца больш за 2 тысячы кітайскіх студэнтаў, адкрытыя інстытуты Канфуцыя на базе БДУ і МДЛУ, існуюць сумесныя пагадненні ў галіне навукі і культуры, досыць багатая практыка міжпарламенцкага супрацоўніцтва. У сваю чаргу ў Кітаі сёлета адбудуцца Дні беларускай культуры. Пашыраюцца і міжрэгіянальныя кантакты: ў дзвюх краінах 10 гарадоў-пабрацімаў, а Віцебская вобласць сёлета запрошана на Міжнародны гандлёва-эканамічны кірмаш у Харбіне.

Самым гучным і капіталаёмкім сумесным праектам сёння з’яўляецца стварэнне кітайска-беларускага індустрыяльнага парка ў Смалевіцкім раёне.

— Лтаральна тыдзень таму я сустрэўся з кіраўніцтвам кітайскай кампаніі, якая займаецца гэтым праектам, — сказаў пасол Цзяньвэй Гун. — Зараз мы знаходзімся на апошняй стадыі падрыхтоўкі дакументаў. На сустрэчы былі абмеркаваны пытанні паскарэння запуску гэтага праекта і іншыя перспектывы развіцця міждзяржаўных адносін і міжпарламенцкага супрацоўніцтва.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Геапалітычны тыдзень вачыма палітолага

На гэтым тыдні стала вядома, што неўзабаве паўстануць перад судом п’яцера абвінавачаных у тэрарыстычных актах 11 верасня 2001 года. Тэрарызм падлягае безумоўнаму асуджэнню. Але шэраг пытанняў да праваахоўнай сістэмы ЗША ўнікае. Па-першае, многія з асуджаных утрымліваюцца ў зняволенні ўжо па 8—9 гадоў, а да суда справа дойдзе толькі зараз. Часам за забойствы даюць меншыя тэрміны, чым тэрміны, якія гэтыя абвінавачваныя ўжо адсядзелі без законнага судовага прыговору. Па-другое, яны падвяргаліся катаванням (так, паводле дакументаў ЦРУ, аднаго з іх 183 разы падвяргалі працэдурі імітацыі ўтаплення). Такім чынам, судзіць абвінавачваных будучы на аснове прызнанняў, дадзеных пад катаваннямі, што недапушчальна з пункту гледжання сучаснага міжнароднага права, але цалкам упісваецца ў практыку часоў інквізіцыі падчас палявання на ведзьмаў. Па-трэцяе, утрымліваюцца падсудныя не на тэрыторыі ЗША, злычынствы ў якіх ім іміравіююцца, а на тэрыторыі амерыканскай ваеннай базы на Кубе, прытым супраць згоды суверэннага ўрада гэтай краіны, неабходнасць у чым таксама выглядае досыць сумніўна. Па-чацвёртае, судзіць абвінавачваных будучы ваенным судом — гэта значыць хутка і з мінімальнай магчымасцю абароны іх праваў. Зразумела, калі ваенным судом судзіць уласных салдат і афіцэраў, якія ўзялі на сябе абавязкі перад сваёй краінай і паарушылі іх. Але прычым тут грамадзяне іншых краін?

2 красавіка сёдзе аднаўдзі 30-годдзе з моманту пачатку вайны паміж Аргенцінай і Вялікабрытаніяй за Фалклендскія астравы. Вядома, цуду не адбылося і адна з наймагутнейшых ваенных сіл у свеце — брытанская ваенная машына — разбіла сціплу па сваіх магчымасцях аргенцінскую армію. У той жа час многія вядучыя палітыкі Аргенціны заклікаюць да аднаўлення справядлівасці — вяртання Аргенціне адрынутых ад яе тэрыторый. Сітуацыя асабліва абвастралася, калі на астравах была знойдзена нафта, якую здабывае Вялікабрытанія і якая, вядома ж, патрэбна і Аргенціне. Трэба адзначыць, што краіны Паўднёвай Амерыкі дружна падтрымліваюць Аргенціну ў гэтым працяглым канфлікце.

Леташнія падзеі ў Лівіі, Егіпце і Тунісе скранулі з месца цэлую лавіну працэсаў дэстабілізацыі. Пакулі свет пільна сачыць за падзеямі ў Сірыі і Іране, у Афрыцы фактычна сфарміравалася новая непрызнаная дзяржава. Выкарыстаўшы апрабаваную ў Лівіі тэхналогію абвясненню новай улады на Украіне і пераход у наступленне на астатнюю тэрыторыю, паўстанцы-туарогі прыбылі да рук значную частку тэрыторыі Малі і аб’явілі аб утварэнні новай дзяржавы Азавад. Ці ўдацца яй дабіцца міжнароднага прызнання, яшчэ невядома. Але аб тым, што заходняя падтрымка падзей у Лівіі, Тунісе і Егіпце здольная дэстабілізаваць увесь рэгіён, эксперты-палітолагі сумленна папярэджалі яшчэ летась.

Чарговы прэзідэнт краіны Ёўрасаноа пакінуў са скандалам высокую пасаду. Нагадаем, 17 лютага свой пост быў вымушаны пакінуць прэзідэнт ФРГ Крысціян Вульф, адразу пачаў пракуратура Гановера афіцыйна пачала расследаванне абвінавачванняў у карупцыі, якія шырока абмяркоўваюцца ў прэсе. Цяпер прыйшла чарга прэзідэнта Венгрыі Пала Шміта, аўтарытэт якога моцна ўпаў пасля таго, як яго пазбавілі ступені доктара навук з-за абвінавачванняў у плагіяце. Каля 90% яго навуковых работ аказаліся ім запазычанымі.

Дастаткова цікавы законпраект збіраецца ўнесці ў парламент урад Вялікабрытаніі. У адпаведнасці з ім, плануецца істотна пашырыць паўнамоцтвы праваахоўных органаў па кантролі за выкарыстаннем грамадзянамі магчымасцяў інтэрнэту і камунікацыйных сетак. Спецслужбы і паліцыя змогуць цалкам легальна вывучаць, каму грамадзяне тэлефануюць, з кім вядуць перапіску па электроннай пошце і якія сайты наведваюць. Вялікабрытанія, знакамітая сваім заклікам да абароны прыватных свабод грамадзян, відаць, збіраецца радыкальна змяніць сваю пазіцыю. А што зробіш — такая чась: усё больш тэрарызму, антыдзяржаўных выступленняў, масавых беспарадкаў. Таму праваахоўным органам лепш займацца прафілактыкай падобных цржкіх злычынстваў, чым ліквідацыяй наступстваў.

У Цэнтральнай Азіі разгарэацца канфлікт паміж Узбекістанам і Таджыкістанам. Найбуйнейшыя прамысловыя прадпрыемствы Таджыкістана спынены, паколькі Узбекістан адмаўляецца пастаўляць прыродны газ таджыкскім спажыўцам у ранейшых аб’ёмах. Палітолагі бачаць адной з асоўных прычын такога кроку ўзбекскага боку ўз’ядненне ў Таджыкістане Рагунскай ГЭС, якая, на думку Ташкента, пазбавіць Узбекістан часткі дэфіцытнай вады для арашэння ворных зямель.

5 красавіка адбылася 41-я сесія Парламенцкага сходу Саюзнай дзяржавы. Нягледзячы на ​​плёткі, якія хадзілі ў 2009—2010 гг., аб смерці Саюзнай дзяржавы, яна аказалася вельмі нават жывой і запатрабаванай. Знамённальнасць сесіі і ў тым, што яна праводзілася пасля парламенцкіх выбараў у Расіі, што запатрабавала правесці ратацыю кіраўніцтва. На сесіі Спікер Дзяржаўнай думы РФ Сяргей Нарышкін быў выбраны старшынёй Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. Новы старшыня адзначыў, што Саюзная дзяржава з’яўляецца лакаматывам інтэграцыйных працэсаў на ўсёй постсавецкай прасторы. Яго першым намеснікам стаў Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір Андрэйчанка. Былі таксама выбраны новыя кіраўнікі ў трох з васьмі пастаянных камісій Парламенцкага сходу.

Сяргей КІЗІМА, загадчык кафедры міжнародных адносін Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, доктар палітычных навук.

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне вядучаму спецыялісту вытворча-выдавецкага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Дом прэсы» Шыманскаму Міхаілу Віктаравічу ў сувязі з напатакшым яго вялікім горам — заўчаснай смерцю СЫНА Аляксея.

Калектыў рэдакцыі газет «Звязда» выказвае шчырыя спачуванні вядучаму спецыялісту вытворча-выдавецкага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Дом прэсы» Міхаілу Віктаравічу Шыманскаму ў сувязі з напатакшым яго вялікім горам — заўчаснай смерцю СЫНА Аляксея.

Текст предложения о покупке акций ОАО «ЦентроСтройОфис», опубликованный в газете «Звязда» 03.03.2012 года, **признать недействительным.** УНП 191303207

Текст предложения о покупке акций ОАО «ЭнКОСтрой», опубликованный в газете «Звязда» 03.03.2012 года, **признать недействительным.** УНП 191303197

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Такім чынам, Бог вельмі часта тракуецца як нейкі талісман. З’яўляецца дадаткам да таго цяпля, якое мы хочам стварыць вакол сябе. Гэта вядзе да змяшвання сэнсу з глупствам, праўды з хлуснёй, жыцця са смерцю. Мы на ўсё гадзімся, кажам адначасова «так» і «не». Не хочам, каб Бог прыходзіў да нас і быў прысутны ў нашым жыцці. Прымаем Хрыста пад патранатам трох сучасных святых: святога кампрамісу, святога спакою і святой памяркованасці. Паводле такога бачання, Бог гадзіцца на ўсё, а Яго прабачэнне не адбываецца паводле прыняццю навяртання, жалю, пастанавлення выправіцца і называння зла злом, а добра добром. Мы часта думаем, што Ён кажа нам: «Ты ж такі добры і любімы, што пойдзеш у неба, нягледзячы на ​​тое, што б ты ні чыніў».

Усё гэта не што іншае, як здрада Евангеллю. Святы апостал Павел кажа, што усё належыць да адноўленага праз Хрыста свету. У ім няма розніцы, бо ва ўсім ёсць Хрыстус. Калі мы стараемся адрозніваць сябе паводле сацыяльнага, эканамічнага ці палітычнага статусу, гэтым самым мы здраджваем Евангеллю, здраджаем абвяслачэнню ўаскрэсення. Менавіта таму анёл энюў пытаецца ў нас: «Чаму вы шукаеце жывога сярод памерлых?»

Замест таго, каб шукаць наша жыццё сярод памерлых, святы Павел заклікае весці барацьбу з духоўнай смерцю. Навучаючы, што Хрыстус — гэта нашае жыццё, ён таксама навуцае, што мы павінны памёрці для граху і ўаскрэснуць да жыцця ў Божай ласцы. Гэты расхучы пераход у навучанні святога апостала Паула абумоўлены патрабаванням Евангелія ўаскрэсення. Калі Хрыстус з’яўляецца нашым жыццём, то і нашае жыццё павінна быць падобным да Яго жыцця.

Пасол

Ватыкана:

«У ДУШЫ БЕЛАРУСАЎ ЁСЦЬ НЕШТА, ШТО ЯДНАЕ ЯЕ З ПАКУТАМ ХРЫСТА»

Апостальскі нунцыў у Беларусі арцыбіскуп Клаўдзій Гуджэроці ўпершыню пабываў у Віцебску. Пасол Ватыкана ад імя Папы ўсклаў кветкі да помніка вядомаму мастаку Марку Шагалу і наведаў Дом-музей Майстра. Арцыбіскуп сустрэўся з кіраўніцтвам аблвыканкама. За два дні знаходжання ў старажытным горадзе ён прыехама здзіўліў усіх, хто меў з ім стасункі, сваёй шырокасцю, а таксама павагай да гісторыі і культуры нашай краіны. Пры гэтым прызнаўся, што да прыезду ў Беларусь у мінулым годзе, на жаль, мала што ведаў пра нашу краіну.

— Еўропа мала ведае пра Беларусь. І гэта вялікі недахоп нашага культурнага выхавання. Яшчэ больш гэта сумна з ўлікам існуючых праблем. У Віцебску я першы раз. Я ўзрашчаны асабіваўсямі гэтай дыяцэзіі. І гэтыя вынікі характарызоўць якасці пастыра, які кіруе дыяцэзіяй, якасці святароў, якія супрацоўнічаюць з біскупам, а таксама якасці людзей, якія шукаюць веру

і глыбіню ў сваім жыцці. У іншых месцах я рэдка сустракаў такіх людзей...

Пра беларусаў высокапастаўлены госяць гаварыў з вялікай цэлепнёй. Паводле яго слоў, у душы беларусаў ёсць нешта, што яднае яе з пакутам Хрыста. Колькі цярынення каштавала беларусам быць самімі сабой, не здрадзіць уласнай тоеснасці! І, на думку прадстаўніка Ватыкана, гэта адрознівае беларускі народ ад іншых: «І гэта тое, што Хрыстус нёс на крыж. А беларускі народ нёс свой крыж з цярыненнем. Гэта вялікі бёс і паралельна вялікая школа. І беларусы прайшлі яе, не закрыліся ў сабе, вынеслі і за яе ўсё тое найлепшае, чаму можа навучыцца».

Пасол Папы Рымскага высока адзначыў творчасць Марка Шагала. Нагадаў, што ў касцёлах вельмі шмат ягоных твораў. Расказаў і пра тое, што зараз у Ватыкане працуюць над падрыхтоўкай «сюрыпрыза» для Віцебска, звязанага з ім

шагала. Але падрабязнасцяў не раскрываў. «Афіцыйна я буду гаварыць пра гэта тады, калі буду мець упэўненасць, што гэта будзе сапраўды, каб не стварыць надзеі, якая потым, можа, не спраўдзіцца».

Прадстаўнік Ватыкана падчас сустрэчы са старшынёй Віцебскага аблвыканкама Аляксандрам Косічанам сімвалічна перадаў усім беларусам прыватнае ад Папы Рымскага і выказаў ад яго імя салідарнасць з беларускім народам. Мая дыпламатычная місія заключаецца ў тым, каб падтрымаць трыя масты, якія, можа здацца, ў гэты няпросты час страцілі сваю надзейнасць», — падкрэсліў арцыбіскуп.

Ажыццё Езуса было пастаяннай перамогай над смерцю. Ён смерцю смерць перамог. Фінальная перамога над смерцю — гэта ўаскрэсенне Хрыста.

Дык чаму ж мы працягваем шукаць жывога паміж памерлых? Гэтае пытанне анёла да пажоных жанчын, гадзана сёння ў літургіі, становіцца пытаннем да нас.

Ці ўаскрэсенне Хрыста з памерлых не з’яўляецца вялікай перамогай над смерцю? Нездарма святы апостал Павел ускрыкае: «Смерць, дзе тваё жаданне?» Смерць, дзе тваё жаданне? (1 Кар. 15, 55). Хрыстус перамог смерць. Ці гэта не Добрая Навіна? Як людзі, мы баімся смерці. Мы нават стараемся весці гандаль са смерцю, прымаючы розныя медыцынскія прэпараты, якія, як мы думаем, патрэбны, каб жыць доўга, быць здаровымі і шчаслівым. Але сёння Хрыстус паказвае нам, што смерць — гэта не тое, чаго мы павінны баіцца, бо гэта не канец. Сённяшняе Евангелле распавядае нам пра пустую магілу, якая паказвае, што нават смерць не мае над намі сваёй сілы, бо Хрыстус перамог у гэтай барацьбе за нас. Для Езуса і для ўсіх Яго вызнаўцаў смерць — гэта толькі пераход у вечнасць.

Гэта праўда, што мы баімся смерці, бо яна азначае цэму. Гэта канец нашай надзеі, старання, мараву. Аднак Хрыстус паказвае, што гэта не так. Ён пакізае сябе як святло ў канцы гэтага глыбокага і цёмнага тунэлю. Таму давайце святкаваць гэты дзень! Давайце святкаваць нашае абвяслачэнне! Мы ўжо больш не знаходзімся ў цэмы грэху, але ў святле Хрыста, якое ніколі не заходзіць.

У адной са школ настаяцця распавядала вучням гісторыю пра Езуса. У класе быў адзін вучань нехрысціянін, для яго ўсё было новае і таму ён слухаў вельмі ўважліва. Калі настаўніца сказала, што Езус быў асуджаны на смерць і прыбыты да дрэва крыжа, хлопец усклікнуў: «Не! Гэта вельмі дрэнна!» Калі, аднак, настаяцця распавяла пра тое, што Езус ўаскрэс на трэці дзень, то хлопец радасна ўсклікнуў: «О! Няма слоў, якая натхняльна гісторыя!» Калі ў Вялікую пятніцу бы разважалі пра крыжовую смерць Хрыста, то многія з нас звычайна пачалавечы казалі: «Як кепска і негуманна!» Сёння мы ўсклікаем зусім іншак: «Якая вялікая надзея, смерць пераможана!» «Вось дзень, які даў нам Пан: парадумем і ўзвесліміся ў ім!» (пар. Пс. 118 (117), 24).

Чаму нашы сэрцы перапоўнены радасцю? Таму што наша вера ў Хрыста была пацверджана, праўда затрыумфавала над няпраўдай, справядлівасць над несправядлівасцю, трагедыя стала перамогай. Падобныя перажыванні спадарожнічаюць нам, калі мы глядзім на супергероя каміксаў пра «чалавека-кажана» (на англійскай мове так званана Бэтмена). Напачатку зладзеі і жупікі нападаюць на нявінных людзей, і я рабуюць і катуюць. Тады мы сябе адчуваем вельмі дрэнна. Але потым нечакана з неба прыходзіць «чалавека-кажана», які перамагае нападнікаў і вызваляе запанаваных. І мы адчуваем сябе зусім іншак.

Гісторыя мукі і смерці Хрыста — гэта гісторыя трыумфу фальшу над праўдай, несправядлівасці над справядлівасцю, злога духа над добром. Езус быў фальшыва абвінавачаны за злычынствы, якіх не здзейсніў, несправядліва асуджаны на смерць, якой не заслужыў. Адзін з вучняў здрадзіў, верныя прыяцелі пакінулі, а Пётр, якому Ён вызначыў быць першым, ажно тры разы адарока ад Яго. Людзі, якіх Ён любіў, заклікалі Яго ўкрыжаваць і выпусціць на свабоду злычынчу Барабу. Гэта гісторыя здрады і хлусні, несумленнасці і ганебнасці, ня-

вернасці і гвалту, накіраваная супраць нявіннай і безпапаложнай ахвяры. Усё гэта прыходзіць нам у галаву ў Вялікую пятніцу, калі мы бачым Езуса біванага, высмеянага, прыбітага да дрэва крыжа, на якім Ён памёр, а затым быў пахаваны. Калі б гэта быў канец Ягонай гісторыі, то сапраўды гэта была б вельмі сумная гісторыя. Але, дзякуй Богу, гэта не так.

Смерць — гэта не канец гэтай гісторыі. Есць яшчэ адна частка. Найбольш важная, бо, як кажа прыказка, «смяецца той, хто смяецца апошнім». І ў гэтай частцы гісторыі мы бачым Езуса ўаскрэслым у славе. І гэта та Добрая Навіна, якую нам нясе святая Пасха.

Сапраўды, Добрая Навіна ёсць у тым, што праўда Хрыстова несырмротная. Яе можна пераследаваць, можна абвінавачваць у лжывасці, можна асудзіць, можна пахаваць у магіле і г.д., як гэта было некалькі дзесяцігоддзям таму на нашай зямлі. Яе яна ўаскрэсне на трэці дзень.

Нам неабходна памятаць пра гэта ў наш час новых ганенняў на хрысціянства. Аб чым сведчыць прыяццё ў многіх краінах свету, якія нават ганарача развіцця дэмакратыяй, супярэчных Божаму і натуральнаму закону пастаноў, забарона хрысціянскіх сімвалаў, імкненне ўчыніць веру прыватнай справай чалавека. Сёння нязурбаваным вокам бачна усё большае прытуленне секулярных і лібералістычных тэндэнцый і прапаганда матэрыяльнага атамізму. Сучасны чалавек усё часцей і часцей адракаецца ад Бога і жыве так, як быццам Яго зусім няма. Гэта шлях у нікуды.

У святле праўды ўаскрэсення нам, дарагія браты і сёстры, неабходна памятаць аб несырмротнасці Хрыстовай праўды і ніколі не адмаўляцца ад яе, нават калі іншыя адмаўляюцца, бо праўда заўсёды застаецца праўдай. Як

■ Фінансавы Тыдзень

ДОЛАР ПАДАРАЖЭЎ НА 110 РУБЛЁЎ

Неяк нямёмка долар сябе адчувае, калі падыходзіць да 8000. У яго адразу з’яўляюцца дрыжкі і павялічваецца «тэмпература», калі ён можа за адзін дзень на 1,5% падаражэць, як адбылося ў гэты аўторак. Усяго ж за тыдзень «амерыканца» «патаўсцеля» ў 110 рублёў (плюс 1,4%) да 8130. Дарчыні, нагадаю, што старшыня праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Надзея Ермакова лічыць, што курс долара ніжэй за 8000 апускаецца не будзе. Еўра вырашыў не браць прыклад з калегі і трохшкі выправіць асноў «фігуру» — на 60 рублёў (мінус 0,6%). Цяпер яго «талія» звужаіцца да 10650. Расійскі ж рубль вырас на 2,5 рубль (плюс 0,9%) і каштуе 276 беларускіх грашовых адзінак.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

АБЗАЦ

▲ У Беларусі летасць памерла 135,1 тыс. чалавек — на 2 тыс. менш, чым у папярэднім годзе. У працэдольным узросце памерла 32,4 тыс. чалавек — кожны чацвёрты з усіх памерлых у 2011 г. Прычым у гэтай узроставай групе мужчын памерла ў 4,6 раза больш, чым жанчын.

▲ ААТ «Мінскі завод шыпучых вінаў» выпускаець дадаткова 240 тыс. акцый для правядзення т.зв. народнай прыватызацыі — першапача публічнага размяшчэння акцый. Намінальны кошт адной акцыі — Вр171 тыс. 450. Колькасць такіх акцый складае 24,999%. Прадаваць іх будуць толькі рэзідэнтам Беларусі (фізічным і юрыдычным асобам), прычым адзін чалавек зможа купіць не больш за 1 тыс. акцый.

▲ У Малдове ўведзены штрафныя санкцыі за распаўсюджванне рэкламы толькі на рускай або іншай замежнай для рэспублікі мове без яе перакладу на дзяржаўную мову. Гэта прадугледжваець папраўкі ў Кодэкс аб правапарушэннях, якія прыняў парламент Малдовы. Як адзначылі ўрамы законпраекта, у большасці населеных пунктаў краіны рэкламына пано, шыльды, афішы, аб’явы і іншыя тэксты візуальнай рэкламы, назвы фірмаў, крам, цэннікі ў барах і рэстаранах, кавярнях публікуюцца ў асноўным на рускай мове, без перакладу на дзяржаўную.

ПОЎНЫ АБЗАЦ

▲ У Фінляндыі нованароджаныя атрыліваюць па шапцы. Не так даўно служба аховы здароўя Хельсінкі і адной з правінцый спыніла раздачу шапачак у радзільных дамах. Гэта выклікала тым, што выдадзеныя шапачкі проста не вярталі. Было вырашана замест шапачак выкарыстоўваць бінты. Аднак добрыя агуларны вырашылі пытанне па-свойму: яны пачалі вязаць шапачныя ўборы ўласнымі рукамі. Спачатку шапачкі дарылі дзецям, якія нарадзіліся ў нядзелю, потым — і ў дзень святога Валянціна, у лішні дзень высакоснага года, 8 сакавіка... У хуткім часе навіна распаўсюдзілася ў сацыяльных сетках, і ў Фінляндыю хлынуў патак галаўных убораў для малых. Цяпер усё немаўляты забяспечаны шапачкамі, але добрыя агуларкі не спыняюцца і вязуць новыя.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ХЛОПЦЫ ВЫРАТАВАЛІ ЧАЛАВЕКА, ЯКІ ТАНОЎ

Раніцаў у пятніцу на пераходзе цераз Свіслач ад сталічнага мікрараёна Серабранка да камвольнага камбіната два хлопцы выратавалі чалавека, які тануў.

— Пахлыты мужчына выпадкова спатыкнуўся на мастку і апынуўся ў вадзе. Ён разбубіўся і хутка пачаў тануць, усё больш аддалючыся ад берага, пачаў захлёбвацца, — паведаміў прэс-сакратар Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС Віталь Дэмбойскі. — На дапамогу яму практычна адначасова кінулі два маладыя чалавекі. Незнаёмыя паміж сабой, яны скінулі верхнюю вопратку, дабраліся да мужчыны і выцягнулі яго на бераг. Пацярпелы 1956 года нараджэння быў шпіталізаваны з дыягназам «перахалоджэнне». Мужчына быў нападлівым. Адзін з выратавальнікаў — вучань 10 класа ліцэя № 2 Улад Рымашушкі. А другі хлопец хутка збег перапаранца, толькі паспеў крыкнуць, што яго завуць Аляксандр Бандарчыка. Гарадское ўпраўленне МНС выказвае ўдзячнасць маладым людзям за смельня і расхучы дзеянні і просціць Аляксандра Бандарчыка выйсці на сувязь.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ 8 красавіка — Дзень войскаў супрацьпаветранай абароны

МІРНАЕ НЕБА — ІХ ЗАСЛУГА

Пытанні бяспекі паветраных межаў нашай Радзімы, мадэрнізацыі ўзбраення і ваеннай тэхнікі абмяркоўваліся напярэдадні прафесійнага свята Ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны Узброеных Сіл Беларусі ў ходзе брыфінгу камандуючага ВПС і войскамі супрацьпаветранай абароны, генерал-маёра Дзмітрыя Пахмелкіна ў Баранавіцкім гарнізоне.

— Сучасныя ваенна-паветраныя сілы і войскі супрацьпаветранай абароны Беларусі валодаюць высокападарыхтаваным асабовым складам, аснашчаны сучаснымі відамі тэхнікі і ўзбраення, здольныя выконваць задачы ка сваім прызначэнні, — зазначаў Дзмітрый Пахмелкін. — Развіццё сродкаў паветранага нападения ў апошняе дзесяцігоддзе, войны і ўзброеныя канфлікты канца ХХ — пачатку

XXI стагоддзя неадразавава пацвердзілі ўзрастаючую залежнасць зыходу ваенных дзеянняў ад выніку проціборства ў ваенна-касімнай сферы. Гэта дазваляе зрабіць выснову, што ў сучасных умовах і ў блізкай перспектыве без ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абар

«ПРЫГАРАДНЫЯ АЎТОБУСНЫЯ МАРШРУТЫ АДМЯНЯЮЦА Ў СУВЯЗІ З ІХ СТРАТНАСЦЮ»

Аднак дзяржаўныя сацыяльныя стандарты ў галіне транспарту пры гэтым выконваюцца апошнім часам у рэдакцыю пачасцілі звароты грамадзян адносна адмены прыгарадных аўтобусных маршрутаў, найперш — у сталічнай вобласці.

Так, Вольга Васільеўна Лапатоў з вёскі Садавічы Капыльскага раёна паскардзілася, што па выхадных адмянілі рэйс Мінск — Красная Слабада (праз Садавічы), які абслугоўваў слупкі аўтапарк. «У пятніцу аўтобус прыходзіў у вёску са сталіцы, а ў нядзелю ў абед заходзіў на зваротным шляху. Цяпер рэйс адмянілі, маўляў, мала людзей ім карысталася. Але ж не ва ўсіх ёсць машыны. А як старым быць? Няхай бы хоць маршрутку ўземаз запустілі!», — гаварыла заяўніца.

З вёскі Коракц Клецкага раёна было два звароты: ад Сяргея Міхайлавіча Гулякі і ад Іны Мікалаеўны Шостак. Першы заяўнік наракаў, што перастаў ходзіць аўтобус па маршруце Клец — Шайкі, які абслугоўваўся няясным аўтапаркам («Як зараз даехаць да бальніцы?»), другі — на адмену рэйса Клец — Галынка, што раней ходзіў штодня.

Ганна Аляксееўна Любезная з вёскі Вялікія Укропавічы Лагойскага раёна таксама выказала незадаволенасць адменнай аўтобуса, які заходзіў у вёску ў 7.10. Маршрут абслугоўваўся аўтапаркам з Пleshчаніц.

У сувязі з вышэйназванымі зваротамі рэдакцыя газеты «Звязда» звярнулася ў ААТ «Мінаблаўтатранс» з просьбай не столькі патлумачыць сітуацыю з гэтымі рэйсамі, колькі даць нейкі агульны коментар адносна аптымізацыі прыгарадных маршрутаў у вобласці. Такія звароты чытачоў — не першыя, і, як можна думаць, не апошнія. У той жа час пастаянна займацца высьвятленнем прычын адмены кожнага канкрэтнага рэйса рэдакцыя не можа. Высьцеям маглі б стаць агульныя тлумачэнні таго, чаму ў жыццё ўвасабляюцца менавіта такія захады.

Прадпрыемства «Мінаблаўтатранс» разглядала афіцыйны запыт рэдакцыі па зваротах грамадзян адносна адмены прыгарадных аўтобусных маршрутаў. «Звязда» атрымала роагаванне наступнага зместу.

«Па сутнасці пастаўленых чытанамі пытанню тлумачым наступнае. У кірунку вёскі Садавічы Капыльскага раёна прыгараднымі маршрутамі Капыль — Красная Слабада і Капыль — Садавічы выконваюцца 9 абаротных рэйсаў на тыдзень. У кірунку вёскі Шайкі Клецкага раёна прыгарадным маршрутам Клец — Шайкі выконваюцца 4 зваротныя рэйсы на тыдзень, у накірунку вёскі Галынка маршрутам Клец — Галынка выконваюцца 14 абаротных рэйсаў. Населены пункт Вялікія Укропавічы Лагойскага раёна абслугоўваецца прыгарадным маршрутам Лагойск — Пасадзец з выкананнем 10 абаротных рэйсаў на тыдзень. Такім чынам, па ўсіх населеных пунктах, узказаных у звароце, нарматывы сістэмы дзяржаўных сацыяльных стандартаў у галіне транспарту выконваюцца ў поўным аб'ёме.

Адмена рэйсаў, што выконваліся, па маршрутах, пералічаных у зваротах грамадзян, праведзена ў сувязі са стратнасцю. Так, па маршрутах Клец — Шайкі і Клец — Галынка акупнасць уласных маходаў у лютым 2012 года склала 18,7% і 37,4% адпаведна, падпрыемствам панесены страты ў памеры 11359,1 тысячы рублёў. Акупнасць міжгародняга маршрута Мінск — Красная Слабада склала 23,4%, атрыманы страты ад перавозак у памеры 8478,8 тысячы рублёў.

Цяпер у сферы пасажырскіх перавозак склалася неспрыяльная сітуацыя. Населенцтвам пакрываецца меней за 50 працэнтаў ад фактычнага кошту праезду. З улікам бюджэтнага фінансавання прыгарадных перавозак пасажыраў пакрываецца не больш за 65 працэнтаў панесеных аўта транспартнымі арганізацыямі выдаткаў. Прамыя страты ААТ «Мінаблаўтатранс» па гэтым відзе перавозак у 2011 годзе склалі 8,4 мільярда рублёў.

З-за стратнасці прыгарадных перавозак пасажыраў аўта транспартныя арганізацыі вымушаны скарачаць маршрутную сетку і прыводзіць яе да мінімальнага ўзроўню нарматываў сістэмы дзяржаўных сацыяльных стандартаў у галіне транспарту».

Р.С. Трэба сказаць, што, задаўшы свае пытанне, некаторыя з заяўнікаў потым прыспешвалі нас, маўляў, дайце адказ як ма га хутчэй. Рэдакцыя так і імкнецца рабіць, хоць гэта не заўсёды залежыць толькі ад журналістаў «Звязды». Так яно, на жаль, атрымалася і на гэты раз. Афіцыйны запыт на адрас ААТ «Мінаблаўтатранс» рэдакцыя накіравала 10 лютага. Адказ мы павінны былі атрымаць праз 15 дзён. Тым не менш, нягледзячы на нашы шматлікія напаміны (і чытацкія ў тым ліку), з вышэйпрыведзеным рэагаваннем з падпрыемства мы змаглі азнаёміцца толькі... 5 красавіка. Зрэшты, як заўважылі рэдакцыі ў ААТ «Мінаблаўтатранс» на рэмарку адносна такіх позніх тэрмінаў падрыхтоўкі адказу, выкладзеная ў ім інфармацыя ніколі не страціла сваёй актуальнасці і цалкам адпавядае бягучаму моманту...

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Ёсць пытанне

ЧАМУ ЗМЯНІЛІСЯ ПЛАНЫ? І НЕ Ў ЛЕПШЫ БОК...

Мы, жыхары вёскі Чурпылы Дзяржынскага раёна, з 2004 года дамагаемся будаўніцтва дарогі да станцыі Негарэлае. Ад нас гэта — усяго 450 метраў. Аднак звартацца давялося ў самыя розныя інстанцыі.

Адказы з іх мы таксама атрымлівалі самыя розныя: спачатку нам пісалі, што «пытанне патрабуе дэталёвага вывучэння...», што «будаўніцтва гэтага аб'екта ў план не ўключалася», потым — што «пажаданне жыхароў аб будаўніцтве насойльнай дарогі і больш надзейнага моста будзе ўлічана...».

У адным жа з апошніх афіцыйных адказаў паведамлялася, што «для забеспячэння пешаходных зносін паміж в. Чурпылы і Чыгуначнай станцыяй Негарэлае ў 2011 годзе КУП «Мінскаблдарбуд» запланаваны распрацоўка праектна-каштарыснай дакументацыі і пачатак работ па будаўніцтве пешаходнай эстакады праз пойма ракі Ператуць».

Думалі мы: ну вось жа, ну нарэшце! Тым больш, што пасля гэтага ў вёску прыезджалі і галоўны інжынер праектнай арганізацыі, і прадстаўнік Дзяржынскага ДРБУ-210. А намеснік галоўнага інжынера — начальнік вытворчага аддзела КУП «Мінскаблдарбуд» дык нават эскіз прывозіў, на якім мы бачылі, як будзе выглядаць дарога, як будуць закладзены трубы...

Праўда, тады ж ён нам патлумачыў, што ўжо канец кастрычніка, што завяршыць работы ў 2011 годзе будаўнікі не паспеець, таму лепш перанесці аб'ект на вясну наступнага...

Але ж куды раней, яшчэ да вясны — у студзені — мы атрымалі паперу за подпісам генеральнага дырэктара «Мінскаблдарбуда», у якой паведамляецца, што ў першым паўгоддзі падпрыемства выканае... рамонт існуючай пешаходнай кладкі цераз р. Ператуць пры дапамозе поруччывай агароджы.

У сувязі з гэтым у нас шэраг пытанняў: Навошта было траціць дзяржаўныя грошы на праектна-каштарысную дакументацыю? Навошта было абяцаць і ўсё гэта зацягваць? Нарэшце ж — які сэнс рамантаваць існуючую пешаходную кладку пры дапамозе поруччывай агароджы, калі яна праз год прыйдзе ў нягоднасць? Адкуль ведаем? У жніўні 2009-га тую кладку выконвалі, але не мяняючы месцамі слупкі і перакрацікі... Таму ўжо ў 2011-м вясноючы самі, сваімі сіламі рабілі рамонт. Цяпер, атрымліваюцца, усё пойдзе па новым крузе?

Між тым, дарога ад Брэсцкай шашы да нашай вёскі ад снегу не расчышчаецца, аўталяўка з прадуктамі часта не даходзіць, а па кладцы ў 80 гадоў не асабліва знаходзіцца — летам, не кажучы ўжо зімой. ...Калі ласка, надрукуйце наша пісьмо. Хай людзі ведаюць, як могуць мяняцца планы: у студзені мінулага года даюць дабро на будаўніцтва пешаходнай эстакады, у студзені гэтага ўсё адмяняюць і абмяжоўваюцца поруччывай агароджай.

КАНДУЦКАЯ В.А. і іншыя жыхары в. Чурпылы, Дзяржынскі раён.

■ Сітуацыю даследуе журналіст

ДЫК ХТО НА УЧАСТКУ ГАСПАДАР?

Пяць гадоў Валянціна Багданоўская ходзіць па кабінетах чыноўнікаў Мінскага раёна. Але яны ігнаруюць не толькі яе просьбы, але і рашэнні суда

Валянціна Багданоўская даўно марыла прыдбаць асабісты кавалек зямлі ды заняцца агародніцтвам. Пасля таго, як выйшла на пенсію, у 2005 годзе купіла невялікі дамок ў 25 квадратных метраў і хляпчук памерам 8 «квадратаў» на зямельным участку №38 ў саадоводчым таварыстве «Балашы», што ў Мінскім раёне. Можна ўявіць радасць чалавека, які нарэшце ажыццявіў даўнюю мару. «Я разлічвала вырошчваць тут гародніну і садавіну, якая стане важным дадаткам да сямейнага стала і маёй невялікай пенсіі. Думала, што «вітамінаў» з асабістых градак хопіць не толькі мне, але і дачцэ, якая выхоўвае траіх дзяцей», — распавяла Валянціна Аляксееўна пры сустрэчы.

Мары накрылі хмары

Аднак марам маёй суразмоўцы не наканавана было спраўдзіцца. «Участак, дзе размяшчаецца мой домік, знаходзіцца ў дзяржаўнай уласнасці. Згодна з заканадаўствам Беларусі, я маю права на валоданне ім. Але чыноўнікі з Мінскага райвыканкама ствараюць для гэтага перашкоды. У 2007 годзе мне тройчы адмаўлялі ў такім праве», — паскардзілася мая суразмоўца.

Больш за тое, у 2008 годзе зямля, дзе знаходзіцца пабудова Валянціны Багданоўскай, перадаецца ў пажыццёвае карыстанне іншаму чалавеку — Антону Міцкевічу. Жанчына звяртаецца ў суд Мінскага раёна, які ў 2009 годзе прызнае несапраўдным рашэнне мясцовых улад. Аднак яны ў другі раз адмаўляюць ёй у прадастаўленні зямельнай плошчы і прапаноўваюць праз суд прызнаць права ўласнасці... на пабудовы. Пры гэтым варта звярнуць увагу на тое, што грамадзянка вяла не маёмасную, а менавіта зямельную спрэчку. Жанчына зноў звяртаецца ў суд Мінскага раёна з заявай «аб прызнанні права ўласнасці на ўчастак». Тым часам райвыканкам паўторна перадае яго Міцкевічу, нягледзячы на тое, што праходзіць адказчыкам па іску Валянціны Багданоўскай, а зварот у суд аднаго з бакоў прыпыняе дзейныя па спрэчным пытанні.

24 снежня 2011 года суд Мінскага раёна паўторна прызнаў несапраўдным рашэнне Мінскага райвыканкама № 5318 ад 5 жніўня 2010 года аб перадачы Міцкевічу участка ў пажыццёвае спадчыннае ўладанне і яго дзяржаўную рэгістрацыю, а таксама — агульнага сходу саадовага таварыства «Балашы» аб прыняцці Антона Міцкевіча ў члены гэтага таварыства і выдзяленні яму участка № 38.

Пастановай судовай калегіі па грамадзянскіх справах Мінскага абласнога суда рашэн-

не суда Мінскага раёна пакінута без змен. «Абставіны справы даследаваны поўна і ўсебакова, доказам дадзена належная ацэнка. Таму суд прыйшоў да абгрунтаваных высноў, не парушыўшы і правільна прымяніўшы нормы матэрыяльнага і працэсуальнага права. Довады касыцыйнай скаргі не змяшчаюць падставы для адмены рашэння».

Свой дом на «чужым» надзеле

— За той час, пакуль працягваліся судовыя баталі, Міцкевіч самавольна знёс мой хлеў, дзе знаходзіліся будматэрыялы і іншая маёмасць, і на яго месцы пабудоваў лазню, — канстатуе Валянціна Аляксееўна. Яна звярнулася ў Дзяржаўны камітэт па маёмасці, адкуль атрымала адказ: «... з мэтай абароны праваў грамадзяніна, які хоча аформіць свае правы на зямельны ўчастак, просім Мінскі раённы выканаўчы камітэт прыняць адпаведнае рашэнне аб лёсе самавольнай пабудовы (лазні — аўт.) у парадку, вызначаным артыкулам 223 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь, і разгледзець пытанне аб прадастаўленні Багданоўскай В. А. ў адпаведнасці з патрабаваннямі заканадаўства зямельнага участка № 38».

Якой жа была рэакцыя з боку райвыканкама?

Начальнік аддзела архітэктурнай і будаўніцтва В. Драздоў даслаў адказ: «Міцкевічу А.А. накіравана працісанне аб прыборцы дадзенай матэрыялаў і прывядзенні зямельнага участка ў першапачатковы выгляд для яго далейшага выкарыстання па мэтавым прызначэнні да 20 кастрычніка 2011 года». Гэты адказ прадубляваны і ў лісце за подпісам першага намесніка старшын райвыканкама С. Кулагіна. Акрамя таго, ён паведамляе, што «цяпер не можа быць прынята рашэнне аб прадастаўленні ў пажыццёвае спадчыннае ўладанне грамадзянцы Багданоўскай зямельнага участка для выдзялення калектыўнага саадоводства на дадзеным зямельным участку ў сувязі са знаходжаннем тут будматэрыялаў Міцкевіча».

Валянціна Аляксееўна не можа нават трапіць у куплены за ўласныя сродкі дачны домік, які знаходзіцца на «чужым» участку. Сапраўды, абсурдная сітуацыя. Прычым, давялі яе да абсурду самі чыноўнікі. Ведаючы яшчэ пяць гадоў таму, што ўчастак заняты збудаваннямі, якія належаць канкрэтнаму чалавеку — Валянціне Багданоўскай, яго аднаюць іншаму. А цяпер, калі Міцкевіч узвёў тут лазню, сцвярджаюць, што не могуць выдзельці зямлю жанчыне, паколькі тут знаходзіцца яго пабудовы. Узнікла заканамернае пытанне: куды глядзець надзелены ўладай людзі раней, калі руйнавалася чужая маёмасць і на яе месцы самавольна ўзводзілася лазня? Тым

больш што калегія па грамадзянскіх справах Мінскага абласнога суда адназначна паставіла: «... належаць прызнанню несапраўдным рашэнні Мінскага райвыканкама № 5318 ад 5 жніўня 2010 года ў частцы прадастаўлення ў пажыццёвае спадчыннае ўладанне зямельнага участка № 38 плошчай 0,1000 га ў СТ «Балашы» Міцкевічу А.А. і дзяржаўная рэгістрацыя права пажыццёвага спадчыннага ўладання за ім на дадзены ўчастак».

Падыліць непадзельнае?

Здавалася б, гісторыя, пра якую ідзе гаворка, не варта выведзенага яйка. Але... чалавек пяць гадоў абабівае парогі чыноўнікаў, якія ігнаруюць рашэнні суда!

— Больш таго, чыноўнікі райвыканкама спрабуюць перадаць Міцкевічу правы на пабудову гэтага участка, спасылаючыся на тое, што тут знаходзіцца яго лабавыя, — кажа Валянціна Багданоўская. — Пры гэтым яны заплюшчваюць вочы на тое, што пабудова ўзведзена самавольна, замест майго знесенага хляўчука, узаконенага судом па праву ўласніка.

— Я не супраць падыліць участак. Дарчы, такі варыянт прапаноўвае і райвыканкам. Аднак яна не пагаджаецца, — адзначае Антон Міцкевіч.

«Не пагаджаецца», зрэшты, як і любы нармальны чалавек, які хоча цалкам быць гаспадаром на сваёй зямлі. Акрамя таго, як раздзіліць 10 сотак, калі гэта супярэчыць усім тэхнічным нормам і правілам эксплуатацыі зямельным участкаў? Мянняць зацверджаны генеральны план саадовага таварыства? Але хто будзе аплываць работу адпаведных службаў?

Я звярнулася да начальніка аддзела землеўпарадкавання Мінскага райвыканкама Канстанціна Лейчанкі з просьбай пракаментаваць сітуацыю. Ён пераадрасавая мяне да свайго намесніка Сяргея Шумыка, які спаспаўся на тое, што «некарэктна даваць каментарыі да суда» (маецца на ўвазе, што Валянціна Багданоўская зноў падала заяву ў суд).

Спісаны кіпі паперы, траіццацца дзяржаўныя сродкі на безвыніковую пераліску... Але самае галоўнае, шкода сіл і здароўя. Між іншым, мая герайна настроена і надалье ў рамках закона адстойваць свае грамадзянскія правы і інтарэсы. На днія яна атрымала адказ з Генпракуратуры, дзе паведамляецца, што «... па выніках праведзенай праверкі Генеральнай пракуратурай падрыхтавана прадастаўленне старшын Мінскага райвыканкама Ярмашу П.А., у якім прапанавана разгледзець на пасаджэнні райвыканкама заяву аб прадастаўленні зямельнага участка і вынесці па ім матываванае рашэнне».

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

■ Кватэрнае пытанне

Чэкамі скарыстацца можна, але...

Кватэра, якую па дагаворы найму займае наша сям'я, не падлягае прыватызацыі. Ёсць домка набывц іншучу. Ці можна будзе ў гэтым выпадку скарыстацца чэкамі «Жыллё»?

Г. Пятранка, г. Мазыр.

У адпаведнасці з заканадаўствам, пасля 1 студзеня 2006 г. знаходзяцца ў абарачэнні і выкарыстоўваюцца толькі перарэгістраваныя імяныя прыватызацыйныя чэкі «Жыллё».

Згодна з падп. 1.13 Дэкрэта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі ад 7 чэрвеня 2005 года № 6, чэкі «Жыллё» могуць быць у вызначаным парадку праідацэзаваны і выкарыстаны грамадзянамі і членамі іх сем'яў, якія знаходзяцца на ўліку асоб з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў, для выплаты паявога ўносу ў жыллёвым або жыллёва-будаўнічым кааператыве, фінансаваным індывідуальна або калектыўнага жыллёвага будаўніцтва, рэканструкцыі аднакватэрных, блочных жыллых дамоў, долевага ўдзелу ў жыллёвым будаўніцтве, набывцця жылля шляхам куплі, для гашэння запавязанасці па крыдытах банкаў (уключваючы вылату працэнтаў за карыстанне ім) і пазыках юрыдычных асоб, што ўзяты і выкарыстаны на адзначаныя мэты.

Згодна з п. 8. Палажэння аб парадку індэксацыі імяных прыватызацыйных чэкаў «Жыллё» (зацверджана пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусі ад 15 лістапада 2006 г. № 1529), грашовыя сродкі, атрыманыя ў выніку індэксацыі чэкаў «Жыллё», выкарыстоўваюцца ў безнаўнай форме ў выглядзе плацяжоў, якія пералічваюцца, у прыватнасці, пры набывцці жылых памяшканняў шляхам куплі, на бягучы (разліковы) рахунак прадаўца.

Такім чынам, перарэгістраваныя чэкі могуць быць у вызначаным парадку выкарыстаны грамадзянамі і членамі іх сем'яў на куплю жыллага памяшкання, але індэксацыя іх магчыма толькі ў тым выпадку, калі ўладальнікі чэкаў знаходзяцца на ўліку асоб з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў.

Віктар САВІЦКІ

■ У рэдакцыю прыйшло пісьмо

РАЗГЛЯДАЮЦА ЎСЕ ВАРЫЯНТЫ

Як будзем плаціць за электраэнергію, Міністэрства энергетыкі яшчэ не вырашыла

Добры дзень, паважанае рэдакцыя! Прачытала, што ў другой палове 2012 года беларусы будуць плаціць дыферэнцыявана за электраэнергію. Палічылі, што ў ліміт 150 кВт х г за месяц укладуцца 70-75% насельніцтва, а астатнія належаць да заможных грамадзян. Як рабіліся гэтыя разлікі? Мне 65 гадоў, майму мужу 66. З сваіх жывых дачка, інвалід 1 групы, і 88-гадовае вярмябо, прыкаваная да ложка. Інваліднасці ў яе няма, бо для гэтага патрэбна адвезці яе на камісію ў раённы цэнтр. Для ляжачай старой гэта цяжка.

У нашай вёсцы гарачая вада толькі ад электрычнага энерганатравальніка. Мыць білізну даводзіцца кожны дзень, іншы раз і па два разы на дзень. Дадаць душ. Мы яшчэ маем халадзільнік і два маразільнікі, таму што трымаем свіней і бройлеры. Замажоваем таксама гародніну і ягады на зіму.

Мы стараемся эканоміць электраэнергію: выкі-

кі ўлічваліся многія фактары, у тым ліку вопыт сумежных краін (Украіна, Латвія), падтрымка сацыяльна неабароненых слабых насельніцтва, затраты, а таксама праблемныя пытанні, якія могуць узнікнуць пры рэалізацыі новай сістэмы аплатаў.

Аднаасова прапаноўваўся да разгляду варыянт паступовага павышэння тарыфаў на электраэнергію для ўсіх грамадзян без вызначэння нормаў спажывання як адзін з найбольш мэтазгодных варыянтаў.

Канчатковае рашэнне па вызначэнні дыферэнцыяванай аплатаў за электраэнергію будзе прынята з улікам комплекснага

ЗГАРЭЛІ З ЛЕТАШНЯЙ ТРАВой

З пачатку года ў прыродных пажарах загінула чатыры чалавекі.

Пра гэта паведаміў начальнік Рэспубліканскага цэнтра кіравання і рэагавання на надзвычайныя сітуацыі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Аляксей Вараб'ёў на сустрэчы з журналістамі ў Нацыянальным прэс-цэнтры:

— Калі глядзець леташнюю статыстыку, то за аналагічны перыяд здарылася 226 прыродных пажараў, а сёлета — 1417. Мінулагадні паказчык па пажарах у прыродных экасістэмах перавышаны. Гэта звязана з тым, што было ўжо некалькі пагодных цёплых дзён, калі людзі прыбіралі леташнюю сухую траву, падпальваючы яе, што ў выніку прывяло да трагедый. У асноўным загінулыя пры такіх абставінах — пажылыя людзі.

Трэба адзначыць, што ахвяр прыродных пажараў за ўвесь мінулы год налічвалася сем. Статыстыка першых чатырох месяцаў новага года — больш чым палова ад гэтай лічбы. Да адказнасці за спальванне сухой травы ўжо прыцягнута 200 чалавек. У Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях раяць пазбаўляцца ад травы без выкарыстання агню, скошваць яе ці вывозіць са смеццем.

Ганна ГАРУСОВІЧ.

АДКРЫВАЕЦЦА ПАЛЯВАННЕ НА КРЫЖАНКУ І ВАЛЬДШНЭПА

З першай суботы красавіка — а сёлета яна прыпадае на 7-е чысла — па другі тыдзень мая (13-е чысла) у краіне будзе дазволена паляванне на самоцоу крыжанкі і вальдшнэпа.

— Паляваць на качароу крыжанкі можна будзе ў светлы час сутак толькі з засады з прывабліваннем іх пры дапамозе падсадной качкі (ці чучала) або вабіка. Паляванне на самоцоу вальдшнэпа дазволена будзе на цязе ў краіне час — з 18 па 22 гадзін, — сказаў дзяржаўны інспектар Мінскай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Вацлэў Вараб'ёў.

Па 13 мая працягнецца і паляванне на гусей — гуменніка, шэрую і белалобую. Здабываць гэтых птушак можна толькі з засады ў светлы час сутак, акрамя перыяду з 11 па 18 гадзін. Нагадаем, што, згодна з пастановай Міністэрства, паляванне на гэтую вадаплаўную дзічыну забаронена ў 14 раёнах краіны.

Паляваць на качароу крыжанкі, вальдшнэпа і гусі можна з выкарыстаннем гладкаствольнай зброі, з патронамі з дробам. Для пошуку і падачы здабываць дзічыну ў вяснавы сезон (акрамя палявання на глушца і цецерука на таках, якое будзе доўжыцца па 30 красавіка) дазваляецца выкарыстоўваць палюўнічы сабак: тэр'ераў, таксаў, выглаў, спаніяляў, рэтрывераў, водных сабак.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НАДЫШЛО ЧАС РАСПЛАТЫ

Вадыцель, які сёў п'аным за руль і збіў людзей, асуджаны на 5 годоў зняволення.

Гэта адбылося ў леташнім ліпені: у вёсцы Мязысеткі Магілёўскага раёна маладыя людзі выпілі спіртное ў гаражы, і «цёплюю» кампанію пацягнула на прыгоды. Вырашылі паехаць на дыскатэку ў суседнюю вёску, і 30-гадовы мужчына ў нецярпымым стане сеў за руль свайго «Пасата». Каля гадзінны ночы ў вёсцы Сялец вадыцель страціў кантроль над кіраваннем і наехаў на двух вясцоўцаў, якія рухаліся на веласіпедрах па краі дарогі. У выніку здарэння 18-гадовы веласіпедыст загінуў на месцы, а яго 25-гадовы таварыш трапіў з чэрпапа-магзавай траўмай і пераламам сцягна ў шпіталь.

Шокам стала тое, што пасля гэтага кіроўца не спы

■ 7 красавіка — Сусветны дзень здароўя

ДАДАЙЦЕ.. ЖЫЦЦЯ!

Сёлетні Сусветны дзень здароўя прысвечаны праблемам старэння, і не проста падаўжэння працягласці жыцця, а такога падаўжэння, якое дадаецца гадом жыцця, фізічнай і разумовай актыўнасці. Пажылыя мужчыны і жанчыны могуць весці паўнацэннае жыццё, калі будуць клапаціцца пра сваё здароўе пастаянна, штодня.

Паводле слоў кіраўніка краінавага бюро Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ў Рэспубліцы Беларусь Ягора ЗАЙЦАВА, у сучаснай Еўропе многія 65-70-гадовыя людзі не адчуваюць сябе пажылымі. Аднак для гэтага патрабуюцца некалькі умоў. На працягу ўсяго жыцця трываць здаровага ладу жыцця; працяваць у такім наваколлі, якое будзе уладкаваным і прыстасаваным для патрэн не толькі маладых; адчуваць салідарнасць паміж пакаленнямі, мець доступ да сучасных метадаў абследвання і лячэння.

У Беларусі, паводле прагнозаў, доля асоб пен-

павінна спалучацца з пасільнай фізічнай нагрузкай. Людзям ва ўзросце пасля 65 гадоў рэкамендуецца не менш за 150 хвілін на тыдні займацца аэробікай сярэдняй інтэнсіўнасці (аэробіку можна зрабіць і на іншую нагрузку). Кожны занятак павінен доўжыцца не менш за 10 хвілін. Сілавым практыкаванням, у якіх задзейнічаны асноўныя групы мышцаў, варта прысвячаць 2 ці болей дзён на тыдні. Акрамя таго, 3 і болей разоў на тыдні неабходна выконваць практыкаванні на раўнавагу — каб папярэдзіць рызыку падзення.

Аднак трэніроўкі неабходны не толькі мышцам, але і мозгу. І тут не важна, ці спатрэбіцца вам за межамі мова — важная сама па сабе разумовая дзейнасць, якая спрыяе абнаўленню арганізма, дапамагае пераадолюваць фізічную немач і працягнуць жыццё. Для вучоны не сакрэт, што менш адкаваныя людзі старэюць хутчэй.

Важным для любога чалавека, які жадае не проста доўга жыць, а жыць якасна, з'яўляецца

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

сыйнага ўзросту ў 2025 годзе складзе амаль 30 працэнтаў, а доля дзяцей — 17. Насельніцтва нашай краіны старэе хутчэй, чым насельніцтва свету ў цэлым. Як і для іншых краін Усходняй і Цэнтральнай Еўропы, для нас характэрна старэнне насельніцтва без павелічэння працягласці жыцця. Беларусы жывуць даўжэй, чым пяць гадоў таму, але прыкладна столькі ж, колькі і да перабудовы.

Як вядома, дзесці да 24 гадоў чалавек актыўна развіваецца, аднак далей бягучыя працэсы запавольваюцца, чалавек становіцца ўсё менш і менш актыўным, а значыць, паступова можа сутыкнуцца з яшчэ дзюма магчымымі падставамі для ўзнікнення ляноў. Першай такой падставай становіцца, як правіла, вылет дзяцей з сямейнага гнязда, другой — уласны выхад на пенсію з далейшым бяздзянем. А як толькі чалавек перастае за сабой сачыць, падтрымліваць актыўны ва ўсіх сэнсах лад жыцця, пакутце псіхіка. Аднак акрамя псіхічных расстройстваў, у пажылых распаўсюджаны і хваробы сардэчна-сасудзістай сістэмы, вострыя і хранічныя цэребраваскулярныя захворванні, да якіх адносяцца, напрыклад, інфаркт міякарда, новаўтварэнні, уралагичная паталогія і іншыя хваробы мочапалавой сістэмы, пераломы, касцева-мышачныя хваробы і г.д.

Верагоднасьць развіцця захворванняў залежыць ад многа фактараў, і на некаторыя з іх чалавек сам можа ўплываць. Скажам, адмовіцца ад курэння, не злоўжываць алкаголем, абмежаваць харчаванне пасля 60 гадоў. Умеранае харчаванне абавязкова

і псіхалагічны камфорт, задаволенасць, спакой, размеранасць, адсутнасць панікі па прычыне ўнутраных і знешніх змен, а таксама таго, што наперадзе чакае смерць, гаворыць намеснік галоўнага ўрача Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, галоўны пазаштатны спецыяліст па прафілактыцы і здравым ладзе жыцця Людміла НАРОЙЧЫК. Функцыянальны, не каліячарны, узрост вымараецца не колькасцю пражытых гадоў, а станам здароўя, узроўнем разумовага актыўнасці, здольнасцю абслугоўваць сябе.

Ніколі не варта забывацца і пра рэгулярныя агляды ва ўчастковага ўрача ці ўрача агульнай практыкі. Любое хранічнае захворванне паскарэе старэнне хворага органа, а таму трэба своєчасова лячыць любыя захворванні, выконваць усе рэкамендацыі ўзлых спецыялістаў. «У кожнай вобласці сёння працуюць герыятрычныя службы, а ў Мінску такія службы створана на базе 14-й гарадской паліклінікі, — кажа галоўны тэрэпэўт Міністэрства аховы здароўя Беларусі Вадзім СУШЫНСКІ. — Для аздэмалявання з асаблівацімі лячэння найбольш распаўсюджаных хваробаў, множнай паталогія працуюць у нас і «школы трэцяга Узросту». Аднак даступнасць медыцынскіх дапамог не адырае сваёй становачай ролі, калі кожны з нас сам не перастае скарачаць адведзеныя яму гады».

Святлана БАРЫСЕНКА

Уважаныя акціонеры ОАО «Дрожжевой комбинат» 19 апреля 2012 года в 10.00 проводится внеочередное Общее собрание акционеров ОАО «Дрожжевой комбинат» по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 14. Повестка дня: 1. Утверждение порядка распределения чистой при-

были и выплаты дивидендов за 2011 год. Регистрация участников собрания будет производиться с 09.00 по предьявлению документа, удостоверяющего личность, а для представителей акционеров — по доверенности. Администрация Наблюдательный совет УИН 100104781.

АД КАМІТЭТА ПА ДЗЯРЖАЎНЫХ ПРЭМІЯХ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Падкамітэт па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі павадайма, што да ўдзелу ў конкурсе на атрыманне Дзяржаўных прэміяў Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі 2012 года дапушчаны наступныя работы:

- Арцемяў Міхаіл Валянцінавіч, Лесніковіч Анатоль Іванавіч, Івашкевіч Алег Анатольевіч «Цыкл навуковых прац «Новыя неарганічныя злучэнні і матэрыялы на аснове мікра- і наналамерных часціц: атрыманне, уласцівасці, прымяненне». Вылучыў Беларусі дзяржаўны ўніверсітэт. Прадстаўлены Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.
- Танін Леанід Віктаравіч, Маісеенка Пётр Васільевіч, Макаравіч Мікалай Яўгенавіч «Распаўсюджанне і шырокамаштабнае ўкараненне нацыянальных сродкаў абароны дакументаў, каштоўных папер і асабліва каштоўных аб'ектаў на аснове галаграфічных метадаў». Вылучыла закрытае акцыянернае таварыства «Галаграфічная індустрыя». Прадстаўлена Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.
- Соцкі Мікалай Барысавіч «Распаўсюджанне, асабнае вытворчасці і прасоўванне на замежны рынак франкцыяўных трэнажораў з многімі ступенямі свабоды». Вылучыла ўстанова адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры». Прадстаўлена Міністэрствам спорту і турызму Рэспублікі Беларусь.
- Вільчук Канстанцін Усцінавіч, Гняздоўка Таццяна Васільеўна [Мастойнік Васіль Андрэевіч] «Інавацыйныя медыцынскія тэхналогіі неінвазіўнай дыягностыкі і лячэння неанатальнай жаўтухі ў дзяцей». Вылучыла дзяржаўнай установай «Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Маці і дзіця». Прадстаўлена Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.
- Батэроў Юрый Уладзіміравіч, Турчыч Аркадзь Сцяпанавіч, Шведзь Сяргей Васільевіч «Распаўсюджанне і арганізацыя прамысловай вытворчасці канкурэнтаздольных высоканадзейных мікраэлектронных вырабаў дваінога і спецыяльнага прызначэння». Вылучылі дзяржаўнае аб'яднанне «НПЦ НАН Беларусі па матэрыялазнаўстве» і адкрытае акцыянернае таварыства «Інтэлар». Прадстаўлена Міністэрствам прамысловасці Рэспублікі Беларусь.
- Глуманчук Уладзімір Уладзіміравіч, Зайцаў Валерыя Александравіч, Чыжык Сяргей Антонавіч «Распаўсюджанне і асабнае выпуску высокадакладнага абрачонага і зноўдавага абсталявання, яго інтэграцыя ў вытворчасць вырабаў мікраэлектронікі спецыяльнага і дваінога прызначэння». Вылучыла дзяржаўным навукова-вытворчым аб'яднаннем дакладнага машынабудавання «Планар». Прад-

стаўлена Міністэрствам прамысловасці Рэспублікі Беларусь.

Сцяпук Леанід Якаўлевіч, Казанюк Сяргей Аляксеевіч, Самасюк Уладзімір Георгіевіч «Стварэнне і асабнае імпартазамышчальных прырытчных комплексаў сістэмы машын для механізацыі тэхналагічных працэсаў у земляробстве Рэспублікі Беларусь». Вылучыла рэспубліканскім унітарным прадпрыемствам «НПЦ НАН Беларусі па механізацыі сельскай гаспадаркі». Прадстаўлена Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.

Галавач Андрэй Альбертавіч, Нікалаў Юрый Іванавіч, Гарко Яўген Аляксеевіч «Распаўсюджанне і асабнае вытворчасці спецыяльных колавых шасі і цягачоў чавэртага пакалення ваенна-тэхнічнага і дваінога прызначэння». Вылучыла адкрытае акцыянернае таварыства «Мінскі завод колавых цягачоў». Прадстаўлена Дзяржаўным ваянна-прамысловым камітэтам Рэспублікі Беларусь.

Піліпенка Уладзімір Мітрафанавіч, Данілеўскі Леанід Мікалаевіч, Пацяршчук Уладзімір Анатольевіч «Інавацыйныя тэхналогіі, інжынерныя і праектныя рашэнні энергаэфектыўных жылых дамоў масавага будаўніцтва». Вылучыла рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Інстытут жытла — НДПТБ ім. Атаева С.С.». Прадстаўлена Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва Рэспублікі Беларусь.

Падкамітэт па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі з'яўтаецца да спецыялістаў, кіраўнікоў арганізацый, вышэйшых навуковых устаноў, прадпрыемстваў, органаў дзяржаўнага кіравання, грамадскіх аб'яднанняў з просбай прыняць удзел у абмеркаванні ўказаных работ і аўтарскіх калектываў.

Водукі спецыялістаў, матэрыялы грамадскага абмеркавання, прапановы і заўвагі на работах і аўтарскіх калектывах прымаюцца да 15 верасня 2012 года па адрасе: 220072, г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 66. Падкамітэт па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі.

Тэл. (017) 284-11-63; тэл./ факс (017) 284-24-56. Падкамітэт па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры павадайма, што да ўдзелу ў конкурсе на атрыманне Дзяржаўных прэміяў Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры ў галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры да спецыялістаў, кіраўнікоў арганізацый, вышэйшых навуковых устаноў, прадпрыемстваў, органаў дзяржаўнага кіравання, грамадскіх аб'яднанняў з просбай прыняць удзел у абмеркаванні пералічаных работ і аўтарскіх калектываў.

Водукі матэрыялы грамадскага абмеркавання, прапановы і заўвагі на работах і аўтарскіх просбах накіроўваюць у Падкамітэт па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры да 15 верасня 2012 года на адрас: 220072, г. Мінск, вул. Сурганова, 1, корп. 2, каб. 412. Тэл./факс (017) 284-23-81.

■ Здравае харчаванне

КАЛІ разглядаць наш арганізм як біяхімічную вытворчасць, то вітаміны выконваюць у гэтым працэсе функцыю «начальнікаў участкаў»: яны кантралююць і забяспечваюць выкананне канкрэтнай «вытворчай задачы». Без вітамінаў «біяхімічны завод» спыніцца. Вітаміны не выпрацоўваюцца ў арганізме, а могуць прыйсці толькі з прадуктамі харчавання. Вітаміны групы В ды вітамін К у невялікай колькасці сінтэзуюцца кішчэнай мікрафлорай. Арганізм не здольны таксама і назапашваць вітаміны. А таму апошнія павінны паступаць рэгулярна, у поўным наборы і належнай колькасці. Як гэтага дабіцца і не нарабіць памылка, расказвае галоўны навуковы супрацоўнік аддзела харчавання Навукова-практычнага цэнтру НАН Беларусі па харчаванні, доктар медыцынскіх навук Элеанора КАПІТОНАВА.

Якім чынам вітаміны атрымлівае плод?

— Калі харчаванне будучай маці паўнацэннае і разнастайнае, то «грандыёзна будова» новага арганізма будзе адэкватнай. У дадатковым паступленні вітамінаў маюць патрэбу цяжарныя жанчыны, якія недастаткова або аднастайна харчуюцца, працуюць на «шкодных» работах, не жадаюць развівацца са шкоднымі звычкамі, а таксама пры ускладненым цяжарнасці. Спецыяльныя рэкамендацыі ў такіх выпадках дае ўрач.

Якім чынам вітаміны атрымлівае немаўля?

— Пасля нараджэння малое атрымлівае вітаміны з харчавання. Грудное малако забяспечвае дзіця вітамінамі ў першыя 5-6 месяцаў, а далей можна пачынаць увядзенне прыкорму. Калі ж дзіця знаходзіцца на штучным выкармліванні, праблема забяспечэння яго вітамінамі вырашаецца за кошт узбагачэння адпаведаных сумесяў. Першы вітамін у лямцы, з якім сутыкаецца дзіця малое, — гэта вітамін Д, неабходны для росту і развіцця шкілета. Гэты вітамін неабходны з самага нараджэння, паколькі ў грудным малаці яго амаль няма. Асабліва маюць патрэбу ў ім немаўляты, якія нарадзіліся восенню і зімой, калі вітамін Д не можа ў дастатковай колькасці сінтэзавана ў скуры пад уздзеяннем сонечных промяняў. У залежнасці ад стану здароўя ўрач вызначае дозу і працягласць прыёму.

А раптам неабходнасць забяспечэння вітамінамі — фантазія вучоных і «страшылка» ўрачоў?

— Вітаміны патрэбны нам штодня і ў адпаведнай колькасці. Гэта даказаны

ЖЫЦЦЁВА НЕАБХОДНЫЯ, У ВАДЗЕ І ТЛУШЧЫ РАСТВАРАЛЬНЫЯ

факт. Прычым у сучасных умовах жыцця (асабліва жыцця ў горадзе) і пры той якасці прадуктаў, якія мы можам сабе дазволіць, забяспечыць арганізм і дзіцяці, і дарослага з дапамогай выключна ежы немагчыма. Толькі за кошт кулінарных страт пры захаванні і гатаванні ежы мы «недабіраем» каля трэці вітамінаў.

Як працягваецца недахват вітамінаў?

— У дзяцей у першую чаргу зніжаецца супрацінфэкцыйны імунітэт, яны пачынаюць часцей хварэць, няхутка выздараўляюцца, у іх запавольваюцца тэмпы фізічнага і разумовага развіцця. Бываюць і спецыфічныя правыя недахват вітамінаў: криватачынасць дзяснаў і частая насавыя крывацёкі сведчаць аб дэфіцыце вітаміна С, сухасць скуры — аб дэфіцыце вітаміна А, павышанае раздражлівасць і плаксінасць — вітаміну В, і г.д.

Увучоных-педыятры і нутрыцыёлагі сёння звяртаюць увагу на неабходнасць забяспечэння дзяцей любога ўзросту полівітаміннымі прэпаратамі ў колькасці, якая адпавядае ўзроствай фізіялагічнай патрэбе.

Рэкамендацыі для адэкватнай вітамінізацыі:

- У харчаванні выкарыстоўвайце ўсе групы прадуктаў: гародніну, фрукты, злакі, мясныя і малочныя прадукты, яйкі, тлушчы, рыбу, і рыбныя і жывёльныя тлушчы.
- Звяртайце увагу на спецыяльныя прадукты з вітамінамі дабаўкамі.
- Падчас гатавання ежы зніжаецца кулінарныя страты вітамінаў і гатуецца на пары, запякайце, тушыце, выкарыстоўвайце свежыя і свежазамарожаныя прадукты.
- Па рэкамендацыі ўрача праводзіце дадатковую вітамінізацыю харчавання ў асенне-зімова-веснавы перыяд, а такса-

ма пасля захворванняў, пры нізкай якасці харчавання, парушэннях стрававання і іншых станах, якія ўплываюць на засваенне вітамінаў у арганізме.

Новашта ў «вітамінавай справе» рэаіцца з урачом?

— Для сапраўды эфектыўнай прафілактыкі вітамінавага дэфіцыту неабходна ведаць стан нашага здароўя, умовы жыцця. Вітамінавыя прэпараты для выкарыстання ў лядзобных мэтах выпускаюцца ў выглядзе монапрэпаратаў — кожны вітамін паасобку. Толькі ўрач мае права прызначаць такі прэпарат з вызначэннем дозы і працягласці. Вітамінавыя прэпараты для прафілактычных мэт выпускаюць у выглядзе полівітамінных або вітаміна-мінеральных комплексаў. Яны адпускаюцца без рэцэпта ўрача і адрэзваюцца наборам і дозай інгрэдыентаў. Нельга вітамінавыя прэпараты, прызначаныя для дарослых, даваць дзецям.

Усе вітаміны дзеліцца на вода- і тлушчарастваральныя. Вода- і тлушчарастваральныя: С, В₁, В₂, В₃, В₅, В₆, В₈, В₉, Н.

Тлушчарастваральныя: А, Д, Е, К.

Першых больш у гародніне і фруктах, другіх — у прадуктах жывёльнага паходжання і алейх.

Для прадукцённа перадазіроўкі полівітамінныя комплексы змяшчаюць не больш за 30 працэнтаў ад сутачнай патрэбы кожнага вітаміна. Толькі асобныя віды прэпаратаў змяшчаюць ад 50 працэнтаў некаторых відаў вітамінаў. Такія прэпараты прызначаны для дарослых пры асаблівых станах. «Дзіцячыя вітаміны» з перавышэннем дазіроўкі не бывае.

У якіх форме лепш?

— Вітамінавыя прэпараты выпускаюць у розных формах — кроплі, сіропы, растворы, таблеткі, дражж, капсулы, жульнявыя таблеткі і пасцілкі, пасцілкі на палачцы, ледзішчы, «шыпучкі» таблеткі і г.д. Прымаць мае, што адпавядае ўзросту, характару, перавагам і стану здароўя дзіцяці. Зусім малым лепш даваць кроплі

і растворы, малым старэйшага ўзросту можна прапанаваць «сасучкі» і «жуйкі». Пасля 4-5 гадоў многія з задавальненнем п'юць на дэсерт шыпучку з вітамінавых таблетаў. У сэнсе ўздзеяння на здароўе важная не форма падачы вітамінавых прэпаратаў, а іх эфект.

Як не набыць алергію?

— Усе вітамінавыя комплексы змяшчаюць не толькі ўласна вітаміны, але і дапаможныя інгрэдыенты — сахарозу, кансерванты, смакавыя дабаўкі, фарбавальнікі і інш. У некаторых дзяцей, асабліва з групы рызыкі па алергіі, могуць узнікнуць алергічныя рэакцыі на гэтыя дадатковыя інгрэдыенты. На самі ж вітаміны алергіі не бывае.

Ці ёсць розніца паміж «штучнымі» і «натуральнымі»?

— Усе вітаміны вырабляюць або сінтэтычным шляхам — сінтэзуюць патрэбныя хімічныя злучэнні, або з расліннай і жывёльнай сыравіны — «натуральныя вітаміны». Ва ўздзеянні на арганізм паміж імі няма ніякай розніцы. А вось у ступені хімічнай чысціні і якасці — ёсць. Сінтэтычныя вітаміны выпускаюцца высокай ступенню ачысцікі добраай якасцю. Пры гэтым кошт іх нашмат ніжэй, чым прэпаратаў з натуральнай сыравіны. Такія прэпараты ў найбольшай ступені падыходзяць малым, схільным да алергіі. Тым не менш, неабходна абавязкова звяртаць увагу на склад дапаможных інгрэдыентаў, ад якіх і бываюць алергічныя рэакцыі.

Што ўказвае на перадазіроўку вітамінаў?

— Яно выглядае як звычайнае атручэнне. Млосць, ванітанне, адсутнасць апетыту, боль рознай лакалізацыі, кволасць, салінасць. Але бываюць і спецыфічныя прыкметы: пры перадазіроўцы вітаміну Д рана закрываецца раднічок, запавольваецца рост, утвараюцца камяні ў нырках і мачавым пузыры, развіваюцца склероз ныркавай тканкі, які прыводзіць да ныркавай недастатковасці. Лішак вітаміна А ў цяжарных жанчын выклікае цяжкае прыроджэння парокі развіцця ў плода, а ў дзяцей груднога ўзросту — парушэння з боку нервовай і эндарынальнай сістэм.

Святлана БАРЫСЕНКА

■ Першыя крокі

БАРАЦЬБА ЗА ВЫЖЫВАННЕ

Вайна, гаспадарчая разруха, чэргі па хлеб, «спробы кантрэвалюцыйнай буржуазіі выраць свабоду з рук рабочых, салдат і сялян», уведзена смяротнае пакаранне, абмяжоўваецца свабода сходаў, адбываюцца арышты, грамяцца партыйныя арганізацыі, выдзена цкаванне супраць Саветаў, закрываюцца і забараняюцца да распаўсюджвання газеты левага кірунку — у такіх умовах нараджалася наша газета. Гэтыя характарыстыкі ўзяты са «Звездзі», дакладнай з трэцяга яе нумара за 1917 год (спачатку газета выдзідала на рускай мове, праз 10 гадоў у рашонні Бюро ЦК КП(б)Б ад 15.07.1927 года будзе зазначана «пры пераводзе газеты «Звезда» на беларускую мову пакінуць гэту назву газеты, уживаючы беларускую транскрыпцыю («Звезда»)).

За «Звездзі» ўлады сачылі з першых дзён яе выхду ў свет, у розных дансеннях газэрышца «аб шкодным кірунку» выдання і «прынішці захаду аб недапушчэнні» распаўсюджвання газеты. У 1917 годзе «Звезда» двойчы закрывалася Часовым урадам, але, як птушка Фенікс, адраджалася, выдзідала пад новымі назвамі («Молот» і «Буревестник») і пры гэтым нават павялічвала тыражы.

Трэба сказаць, што публікацыі на палітычную тэматыку «Звездзі» з першых дзён яе існавання значна розняцца ад тых, што «захавалі» падшыўкі з больш познімі датамі. Пакуль гэта палымяныя заклікі, напісаныя прастай мовай, якія нагадваюць шчыры зварот да чытача. Пазней — гэта ўжо будуць тэксты заштампаваныя, перапоўненыя спасылкамі і цытатамі з розных партыйных дакументаў, звароты са з'ездаў, аб'яжаранія складанымі мудрагелістымі словазлучэннямі, якія, каб дакапацца да сутнасці, трэба яшчэ расшыфраваць.

Толькі-толькі народжаная «Звезда» ўпэўнена «трымаецца на нагах», і гэта нягледзячы на тое, што ў тыя часы чырка было знішчана і грошы на яе выданне, і друкарню. Мінскія друкарні не хацелі брацца за выданне «большавіцкага лістка», і пагадзіліся на такую справу толькі «стары майстар, які некалі выпускаў вядомы манархічны «Северо-Западный край», дарабрушны яўрай Данчы» (так ахарактарызуе яго ў першую гадвіну «Звездзі» Аляксандр Мяснікоў — адзін з першых рэдактараў нашай газеты). Дарчы, Данчыня як першадрукара газеты «Звезда» ў 1925 годзе савецкія ўлады адлячылі — прызначаць персанальную пенсію.

Калі з'явілася ідэя аб стварэнні свайго літаратурнага органа большавікамі, не ўсе верылі, што такое магчыма, пра гэта ўзгадвае Мяснікоў у 1918 годзе: «Сабралі апошняе калейкі, накіравалі аднаго з таварышаў у Пецяр, у ЦК з калябнітай: пазчыць нам некаторую суму грошай для пачатку задуманага літаратурнага прадпрыемства. Спадзяваліся і разам з тым думалі, што наўрад ці прыме Цэнтральны камітэт пад увагу просьбу маладой невядомай арганізацыі. Пасланнік вярнуўся з 2 тысячамі рублёў. Была ж радасць на нашай вуліцы: на гэтыя грошы мы маглі мець цэльшы шэцкнумару свайой штодзённай газеты, а далей усё залежыць ад мінскіх пралетарыяў, беларускіх батракоў і заходніх аконікаў».

Між іншым, каб сабраць хоць якія грошы на друк Аляксандра Мяснікоў прапанаваў правесці і арганізаваў сярод працоўных амерыканскаму латарэю, прычым сам прымаў у ёй удзел. Калі яму ставалася рэч, якая разыгрывалася, выйгрыш вяртаў, каб гульня працягвалася далей.

Праблемы былі і з паперай для друку. Яе даставалі з вялікімі цяжкасці. Набылі невялікімі партыямі, бо рэдакцыя не магла рабіць вялікія запасы — у лубы час газету маглі прыкрыць, паперу канфіскаваць.

«Жалезны фонд»

Толькі за месяц з пачатку выхду тыраж «Звездзі» вырас з 3 да 6 тысяч, калі газета

адраджалася пад іншымі назвамі, — стаў яшчэ болей («Молот» — 8, «Буревестник» — 10 тысяч). У снежні 1917-га, калі газета аднавіла сваю назву, тыраж ужо — 16 тысяч.

Пастаянна на старонках маладой «Звездзі» гукаць звароты да чытачоў з просбай падтрымаць яе «маральна і матэрыяльна».

У трэцім нумары газета звяртаецца да чытачоў: «Вярнуўце да вашай «Звездзі» кал

Официальные правила Рекламной игры «ВОЗЬМИ КРЕДИТ И ВЫИГРАЙ!»

1. Настоящая рекламная игра называется «Возьми кредит и выиграй» (далее по тексту – «Игра»), проводится в соответствии с условиями настоящих правил (далее по тексту – «Правила») с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь без вознаграждения за участие в игре дополнительной платы. Игра имеет целью стимулировать продажу в Республике Беларусь кредитных продуктов «Дружок», «Дружок Праздничный» (далее по тексту – «Кредиты») от ЗАО «Сомбелбанк».

2. Организатором игры является закрытое акционерное общество «Сомбелбанк», зарегистрированное Национальным банком Республики Беларусь решением от 24 апреля 2004 года №68 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей по № 807000122. Юридический адрес: 220020, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Маркса, 25.

3. Для контроля за ходом игры создана Комиссия по ее проведению. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения игры. Комиссия состоит из председателя и 4 членов.

Председатель:
Примеч: Виктор Алексеевич, начальник управления розничного бизнеса ЗАО «Сомбелбанк»;

Члены Комиссии:
Хватя Николай Николаевич, начальник отдела обслуживания частных клиентов ЗАО «Сомбелбанк»;
Олейник Александр Михайлович, начальник отдела маркетинга ЗАО «Сомбелбанк»;

Новиков Андрей Сергеевич, директор ООО «Техно-мод»;
Фокина Татьяна Ивановна, начальник отдела внутрислужебных операций ЗАО «Сомбелбанк».

4. Решения Комиссии являются действующими при наличии большинства членов ее зарегистрирован-

Паритетбанк

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2012 г.

№ п/п	Наименование статьи	Сумма	Пункт построчной записи		2011 год	2010 год
			3	4		
1 АКТИВЫ						
1	Денежные средства	1101	34	711,8	16 769,0	
2	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-	-	
3	Средства в Национальном банке	1103	1	459 118,4	39 359,6	
4	Средства в банках	1104	2	80 022,0	65 520,6	
5	Ценные бумаги	1105	3	14 609,6	17 529,6	
6	Клиентские счета	1106	4	455 869,8	370 994,1	
7	Производные финансовые активы	1107	-	-	-	
8	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5	69,7	69,7	
9	Основные средства и нематериальные активы	1109	6	80 306,5	39 707,3	
10	Имущество, предназначенное для продажи	1110	7	2 379,3	2 199,6	
11	Прочие активы	1111	8	12 877,5	8 817,6	
12	ИТОГО активы	121	1	1 139 964,6	560 967,1	
14 ОБЯЗАТЕЛЬСТВА						
14	Средства Национального банка	1201	9	132 718,6	21 257,5	
15	Средства в банках	1202	10	152 345,1	69 819,1	
16	Средства клиентов	1203	11	616 991,6	278 360,4	
17	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	12	46 662,7	5 770,5	
18	Производные финансовые обязательства	1205	-	-	42,1	
19	Процентные обязательства	1206	12	6 799,4	3 220,7	
20	ВСЕГО обязательства	120	10	955 517,4	425 470,4	
22 КАПИТАЛ						
22	Уставный фонд	1211	13	93 368,4	93 368,4	
23	Зачтенный доход	1212	-	-	-	
24	Зачтенный доход	1213	-	-	-	
25	Резервный фонд	1214	14	50 482,7	11 637,5	
26	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	31 972,9	25 655,0	
27	Накопленная прибыль	1216	16	184 447,2	136 496,7	
28	ВСЕГО капитал	121	11	1 139 964,6	560 967,1	
29	ИТОГО обязательства и капитал	12	-	-	-	

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

№ п/п	Наименование статьи	Сумма	Пункт построчной записи		2011 год	2010 год
			3	4		
1						
1	Процентные доходы	2011	102	367,7	55 207,4	
2	Процентные расходы	2012	62	451,2	23 939,9	
3	Чистые процентные доходы	201	16	39 916,5	31 267,5	
4	Комиссионные доходы	2021	14	291,9	8 912,8	
5	Комиссионные расходы	2022	17	1 008,8	1 248,4	
6	Чистые комиссионные доходы	202	17	11 008,8	7 664,4	
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	18	-	-	
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	19	1 209,3	(14,8)	
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	20	8 336,8	6 154,5	
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	21	(25,0)	(129,6)	
11	Чистые отчисления в резервы	207	22	4 129,1	2 696,4	
12	Прочие доходы	208	23	5 916,5	2 696,4	
13	Операционные расходы	209	24	41 938,3	26 982,1	
14	Прочие расходы	210	25	5 868,6	3 165,3	
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	14	4 269,9	14 796,3	
16	Налог на прибыль	212	15	3 271,3	1 336,8	
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	21	2	11 171,3	13 459,5	
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях	22	-	-	-	
19	Базовая прибыль на простую акцию	23	-	-	-	
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23	-	-	-	

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2011 год

№ п/п	Наименование показателей	Сумма	Уставный фонд		2011 год	2010 год
			3	4		
Раздел I. За год, предшествующий отчетному						
1	Остаток на 1 января 2010 г.	3011	93 368,4	-	1 555,9	16 075,5
2						
2.1	В том числе: результат от изменения (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-
2.2	Изменения статей капитала	3012	-	-	3 279,9	9 579,5
3						
3.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	13 459,5	4 059,6
4						
4.1	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	3 279,9	(3 279,9)
5						
5.1	у чредителями (участниками): внесение в уставный фонд вкладов (учредителей)	301231	-	x	x	x
6						
6.1	дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(600,1)
7						
7.1	операции с собственными выпущенными акциями	301233	-	x	x	x
8						
8.1	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-
9						
9.1	Остаток на 1 января 2011 г.	30126	-	-	-	-
10						
10.1	Остаток на конец года	3013	93 368,4	-	4 835,8	25 655,0

Раздел II. За отчетный год

№ п/п	Наименование статей	Сумма	Пункт построчной записи		2011 год	2010 год
			3	4		
1						
1	Остаток на 1 января 2011 г.	3011	93 368,4	-	4 835,8	25 655,0
2						
2.1	Изменения статей капитала	3012	-	-	3 787,4	38 845,2
3						
3.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	11 171,3	38 845,2
4						
4.1	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	3 787,4	(3 787,4)
5						
5.1	у чредителями (участниками): внесение в уставный фонд вкладов (учредителей)	301231	-	x	x	x
6						
6.1	дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(1 066,0)
7						
7.1	операции с собственными выпущенными акциями	301233	-	x	x	x
8						
8.1	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-
9						
9.1	Остаток на 1 января 2012 г.	3013	93 368,4	-	8 623,2	31 972,9

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2011 год

№ п/п	Наименование статьи	Сумма	Пункт построчной записи		2011 год	2010 год
			3	4		
1						
1	Прибыль (убыток)	301211	-	-	11 171,3	13 459,5
2						
2.1	Процентные доходы	3012111	-	-	38 845,2	4 059,6
3						
3.1	переводная операция основных средств	3012121	-	-	-	-
4						
4.1	переводная операция строительства и неустановленного оборудования	3012122	-	-	-	-
5						
5.1	переводная операция ценных бумаг	3012123	-	-	-	-
6						
6.1	переводная операция инструментов хеджирования	3012124	-	-	-	-
7						
7.1	переводная операция прочих статей баланса	3012125	-	-	-	-
8						
8.1	ИТОГО совокупный доход	30121	-	-	50 016,5	17 519,1

Призовой фонд игры в размере 14 338 900 (четырнадцать миллионов триста тридцать восемь тысяч девятьсот тридцать восемь) рублей сформирован за счет имущества Организатора.

8. Права участников игры.

Участник игры имеет право знакомиться с Правилами игры, принимать участие в игре на условиях, определенных Правилами игры, и получать призы (при условии соблюдения указанных ниже условий).

Каждый Участник может принять участие в игре неограниченное количество раз при соблюдении Правил игры.

9. Механизм проведения игры.

Для участия в игре необходимо в период с 9 апреля 2012 года по 30 июня 2012 года заключить кредитный договор по кредитному продукту «Дружок», «Дружок Простой» и «Дружок Праздничный» в одном из отделений ЗАО «Сомбелбанк».

9. Розыгрыш призов, определение Победителей игры.

Розыгрыш призов осуществляется 13 июля 2012 года в 15.00 по адресу: 220030, г. Минск, ул. Звездная, 30.

В розыгрыше призов принимают участие все кредиторы, заключившие кредитный договор с 9 апреля 2012 года по 30 июня 2012 года.

В момент Розыгрыша призов ФИО и номер кредитного договора граждан, оформивших кредит, размещаются на листе формата А6, помещаются в непрозрачную коробку и перемешиваются. При этом если одно и то же лицо оформило несколько кредитов с 9 апреля 2012 года и по июль 2012 года, его имя печатается столько раз, сколько кредитов оно оформило. Представитель Комиссии путем случайной выборки писем из непрозрачной коробки определяет Победителя.

Призы разыгрываются в следующей последовательности:

1. Приз «Фотоаппарат» – 5 шт.
2. Приз «Авто» – 1 шт.
3. Приз «Телевизор» – 1 шт.

Организатор не позднее 20 июля 2012 извещает Победителя в выигрыше письмами с уведомлением по адресам, указанным при оформлении кредита.

11. Вручение Приза Победителю должно осуществляться в офисе организатора. Победитель должен получить приз в офисе организатора по адресу: Минск, ул. Маркса, 25 до 17.00 20 августа 2012 года включительно.

12. При получении приза Победитель должен иметь при себе действующий паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Если Победителем становится лицо, признанное недееспособным или ограниченно дееспособным, право получения Приза переходит к его законным представителям.

12. Получатель Приза уплачивает подоходный налог в размере 12% от стоимости приза в кассу банка в момент его получения в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Организатор игры не несет ответственности за любые призы, связанные с повреждением Приза и его эксплуатацией, возникшие после выдачи Приза Победителю.

Факт участия в игре подтверждается, что ее Участник соглашается с тем, что в рамках игры его имя, фамилия, фотографии, интервью и иные материалы о нем могут быть использованы Организатором. Участник соглашается давать рекламные интервью об участии в игре, в том числе по радио, телевидению, в интернете, а равно и в иных средствах массовой информации, а также соглашается на использование графических рекламных материалов без уплаты за это какого-либо вознаграждения. Все права на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

Организатор не несет ответственности за работу почтовых служб, телефонной связи и интернета.

Участники игры, претендующие на получение Приза, обязаны заполнить и подписать все документы, предусмотренные Организатором игры, необходимые для получения Приза.

Участник в игре соглашается ознакомиться и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятием на себя обязательств соблюдать все их условия и требования.

В случае отказа Победителя от получения Приза либо неполучения его в установленные Правилами сроки Приз остается у Организатора и используется по его усмотрению.

13. Информация об игре, публикация Правил игры.

Правила игры будут опубликованы в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

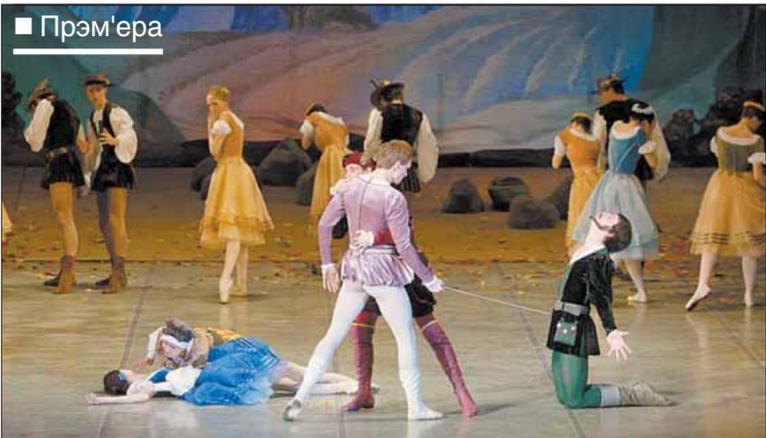
Результаты Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» не позднее 20 июля 2012 года. Дополнительно информация об игре можно получить по телефону: +375 (17) 308 33 14 с 09.00 до 20.00 или на сайте www.sbb.by.

Свидетельство № 1994 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 5 апреля 2012 года, находится по адресу: г. Минск, ул. Маркса, 25.

Срок начала – 9 апреля 2012 года.
Срок окончания: 20 августа 2012 года. УНП 807000122

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2011 год

№ п/п	Наименование статьи	Сумма	Пункт построчной записи		2011 г.	2010 г.
			3	4		
1 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ						
1	Полученные процентные доходы	70100	97	084,3	54 321,5	
2	Уплаченные процентные расходы	70101	(58)	297,2	(23 843,8)	
3	Полученные комиссионные доходы	70102	10	14,307	8 864,3	
4	Уплаченные комиссионные расходы	70103	(3)	917,5	(1 251,8)	
5	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104	0,0	0,0	0,0	
6	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105	1	209,3	(15,0)	
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106	-	-	(1 439,8)	8 204,0
8	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107	-	-	(25,0)	(129,6)
9	Прочие полученные доходы	70108	-	-	3 357,3	1 905,5
10	Прочие уплаченные расходы	70109	-	-	(43 557,8)	(28 620,0)
11	Уплаченные проценты на прибыль	70110	-	-	(849,3)	(1 287,2)
12	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах, итого	701	701	7 417,0	18 365,6	
13	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200	-	-	(113 370,2)	(19 465,7)
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201	-	-	22 731,9	8 367,6
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202	-	-	4 647,5	(13 683,3)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203	-	-	26 284,5	(124 368,7)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств по операциям с ценными бумагами, выпущенными банком	70204	-	-	0,0	0,0
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	-	-	(18 783,5)	(4 295,3)
19	Потоки денежных средств от изменения операционных активов, итого	702	-	-	(78 489,8)	(153 445,4)
20	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300	-	-	109 851,4	(28 768,0)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301	-	-	16 231,9	2 329,9
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302	-	-	45 794,4	139 984,2
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств по операциям с ценными бумагами, выпущенными банком	70303	-	-	(34 774,2)	47 438,7
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных активах	70304	-	-	(42,1)	(963,9)
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных активах, итого	70305	-	-	(11 536,2)	20 970,1
26	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств, итого	703	-	-	125 525,2	180 991,1
27	Чистый поток денежных средств, полученных/использованных от операционной деятельности	70	-	-	54 452,4	154 917,0
29 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ						
29	Приобретение основных средств	71100	-	-	(5 269,4)	(12 247,1)
30	Продажа основных средств	71101	-	-	52,9	31,0
31	Приобретение нематериальных активов и других долгосрочных активов	71102	-	-	0,0	0,0
32	Продажа нематериальных активов и других долгосрочных активов	71103	-	-	0,0	0,0
33	Чистый доход (убыток) от операций с ценными бумагами, выпущенными банком	71104	-	-	0,0	0,0
34	Приобретение ценных бумаг					

Каму пагражае смерць з-за разбітага сэрца і што можна дараваць чалавеку дзеля каханя? Думкі такія прыходзяць падчас прагляду класічнага балета «Жызэль, альбо Вілісы», які прадставіў Нацыянальны Вялікі тэатр оперы і балета Беларусі.

Вясна — якраз час для такіх тэм (бо і сэрцы пачынаюць біцца больш актыўна, і для думак пра дараваць усім і за ўсё адведзены тэрмін). Тым больш што ў балете, які кампазітар Адольф Адан напісаў больш за 170 гадоў таму, гэтыя пытанні вырашаюць рамантычныя: і пасля смерці закаханага душа можа дапамагач абранніку і нават ратаваць яго. На тое ж і рамантыка, каб аглядаць моц каханя! І на тое рамантычны балет, каб праз прыгожасць і ўзнёсласць паверыць, што так бывае — калі не ў жыцці, то ў мастацтве дакладна.

Ноч. Могілікі... Святло месяца пранізвае чароўную прыгожасць наваколля. Гэта час, калі абуджаюцца ўсе патаемныя сілы. З маглі паўстаюць Вілісы — прывіды прыгожых дзяўчат, якія памерлі да вяселля. Яны кахаюць ахвяр, адзінокіх падарожнікаў, каб застанавіць іх да смерці. Дзяўчаты-духі забяўляюцца такім чынам. Жызэль, якая памерла напрыкладні з-за здрады каханяга, трапляе ў гэтую прыгожую кампанію. Але, можа, не так даўно яна памерла, каб забяўцца пра свае зямныя пацунці, таму і не можа пагадзіцца з законамі свету мёртвых: яна імкнецца абараніць жыццё блізкага чалавека. Але ці здолее яго адстаяць? Пытанне, якое павіна было б быць рытарычным, у беларускім тэатры становіцца літаральным. Таму што ёсць жа варыянты...

Не, паводле рамантычнай традыцыі іх у прынцыпе быць не можа: каханне павіна перамагач, бо жыццё вяртае таго, каб жыць. Але гэта ж рамантызм у сучасным варыянце, тым больш з беларускім успрымманнем каштоўнасці жыцця: дух рамантыкі ў іх існуе ў пэўных межах, дзе не можа здарыцца таго, чаго ў прынцыпе не можа быць. Ну як можна зусім не пакараць чалавека, які падмануў найноўну і чыстую істоту? Непарадак...

НА ДОСВІТКУ жыццё сваё ствараем. Малюем вобразы. У руцэ — жменя збожжа. Ты — Сейбіт. Уначы ходзіш. Кругамі. Першы круг — шчасця віток у дом твой. Другі круг — каханя рака ў дом твой. Трэці круг, апошні — дабрабыт сцэжкай у дом твой: тук-тук, туп-туп...

Ты Сейбіт. Сееш. Сваё поле. Якое расце са свечкі. Маленькі колвенкі агеньчык падймае галоўку, слухае цябе, бо з ім ты гамоніш, нібы спяваеш. Так мякка, лёгка. Душа спявае ў цябе. І цела лёгкім становіцца. Ты Сейбіт. І сеяць ідзеш. Не ў дарогу далёкую збіраешся. Не далеч цябе каліч. Да каго тупаць хочаш. На ганак выхадзіш. Па прыступках выходзіш. Іх тры: шчасце, каханне і дабрабыт. Жменя насенне сыгнеш, зернем засяваеш. На раз-два-тры. На раз-два толькі салдаты маршыруюць. Ты жыццё сееш. Тройчы малітву чытаеш, тройчы ў бок левы плюеш. Праз плячо. Тройчы крыжык святы ставіш на жмені, якую засяваеш ля ганка свайго.

Сейбіт. Моўчкі засяваеш шчасце, каханне і дабрабыт. На раз-два-тры. У дом твой заходзіць не ўсякі люд, хоць многім прытулак даеш. Вадою пошч, хлебам корміш. Быт. Твой. Дабром робіцца. Табе і людзям. Дабрабыт. З любоўю вялікай цеста месіш, шчодрай рукою ставіш у печ. Будзе хлеб. Ты ж ваду льеш. Са слоіка ў кубак. Як рака, чурчыць твая вада. Пералівалася колерам рознымі, цёплымі. Гэта агонь з печы ў кубку адбіваецца, зачароўвае вока вясёлкаю. З вадою шчасце ты наліваеш. Шчасце пільны і ясі. Свечка зноў дагарэ. Яе ты пінешчы, глядзіш. У даўніну беларусы на святло свечак паглядзілі ўначы, каб думы іх будучыні сталі, каб мары іх у жыццё пайшлі. Так і ты. Не ваража, не жорстка ставішся да тых, хто пад вокнамі дома твайго ходзіць, хто ў вочны твае ўсё глядзіць. Молішся Богу.

Сейбіт. Што пасееш — такі ўраджай і збярэш. Толькі добрае самае. Толькі прыгожае. Гэта ж ты! Гэта ты. Самы мудры, самы прыгожы. Сэрцу людскому ты дарагі. Любяць цябе, нібыта Бога, людзі любяць цябе. Ты на зямлі Сейбітам Міру працуеш. Мне работу сваю перададзі. Дапушча твая сіла на біраецца, расце. Глянь, якія далоні ў яе! Вясільком тканя, коласам залаціцца. З карункамі і краскамі, нібы ў царыцы. Далонькі святлом поўняцца. Будзе нам з табою, бацька, жыцця папоўніць. Будзем разам сеяць-засяваць. Будзем людзям мы дапамагач. Бач, колькі ходзіць іх. А чаго? А нашошта яны? Першы за нульваньем, другі за першым, трэці... Злыдні, ваўкалакі, валасуці — яны нам не папаленнікі. Але ж ходзіць. Круціцца. Круціцца галавамі сваімі нам пад вокнамі, нібы сабакі хвастамі круціць. Мы ж не верым ім. Не верым у іх. Яны дрэнныя, яны агідныя, прывіды: няма сярод іх людзей. Ты глядзіш на іх моўчкі праз свечку, што на акне стаіць. «Бачыш, татка, колькі іх тут, колькі іх! Ты ж смельчы. І я не баюся. З косткі твайго ды сама вырасла. Моцная думка, як ты.

Глядзіш на племя варажэе. Самі расцець угару, увышыню. Іх многа там, пад вокнамі, топчання. Мы глядзім, назіраем за імі. Мы — дзве гары. З вышыні сочыш, што абудзецца. Топчунь, топчунь злыдні ты поле тваё, што каля дзюма сваёю рукою засявае». — «Ды што ты кажаш?!» — «А ну пайшлі, валасуці! З раллі, з зямелькі нашай пайшлі! На далонях, на нашых далонях, святло

ад свечкі гарыць. Патонець, сьдзецце, растопіць вас агонь залаты. Агонь сшыты-звязаны з ніткі дамацканай, з ніткі грубай і шаўковай. З ніткі, што рукамі мы вячалі. З малітваю божаю, з думкаю чыстаю, з галавою светлаю, з надзеяй нямарнаю». Дадалі голасна: «Амін».

Замову прашаталі тры разы. Крыж святы на крыжык паклалі. «Каб ніхто ніколі да нас пад вокны не хадзіў. Каб жыць, зерне якога тваёю, бацька, рукою, кінутае-пасеенае, ніхто не таптаў. Каб ішчаце, каханне, дабрабыт па хваліх ракою пільну да цябе, да мяне, у дом наш, які стаіць на гары. Вышыш за ўсе дамы ён узрываецца. Стаіць. Нібыта цвердзё змяняцца на цвердзі нябеснай — поўны сіл, стаіць. І мы расцець, як дзве гары. Ты большы, я — нашата меншая. Давай паглядзім, хто там, давай праверым, хто стаіць. Ля дзвярэй. Пад вокнамі. Пад

СЕЙБИТ

Марына ЯЎСЕЙЧЫК

кожным акном. Хто ці што? — «Не-не! Тосс...» — «Нельга», — ты кажаш, няможна нам. «Там расце, сіл набіраецца, хутка нарадзіцца і ўзьдзе. Тады». — «Што, бацька, ўзьдзе?» — птынася. — «Пабачыш, — усміхаешся ты. — Жорнавы, што ў хадзе, мукі малочныя жарнавы. На хлеб». — «На ваду. Муку на ваду, кажаш ты?». — «А ты? А ты глядзі. Сань. Вучыся. Як жорны ядуць, як есці просіць. Як працуюць і стаіць. Што даі, то ёй мелюць. Не рызком малоча, а крэменем. Каменем малоча. Каб моцна, апантана: шах-шах-шах! Не мячы, не шаблі. Гэта мука твая». — «Я ж не засявае, татка!» — «Думка то твая была. Са мной гуляла, як жняя, са мной нага ў нагу ішла. Сейбіт робіць усё ў тым парадку, які ў парадку ідзе. Сее не зерне спырае. Сее думку, каб коласам буйным яна узрасла! Сее не голасам — вобразам. Што намалюе, тое і наяве. Не ў сне. Сее з малітвай. Гэта дух з душою гавораць. Сувет так з Богам жыць. Святаго та святла. Абарэз для сьбе кожны стварае сам. Для сьбе. Для людзей». — «Многа іх, людзей! Пльвучы. Паломнікі. Да вокнаў тваіх. Да дзвярэй тваіх. Стаіць. Просіць. Хлеба. Піль да. Лечы іх. Скаленчык, які ідуць па дапамогу». — «Дагледзець тваё іх — не прагнаць. Не прагнаш жа іх! Я не злодзей з вялікай дарогі, не разбойнік! Быць не будзем. Нас не адлююць».

Кіекам грукаюць у дзверы. Святло расце. Свечку ветрам задзьмула. Кожны сам па сабе. Лямантуе. Жыць просіць: «Жыць нам дай! Мы хочам таксама на гару тую святую, якую ты абдуваваў». — «Многа вас. Калоны. На раз-два. Усім хлеба хопіць. Вада не скончыцца». А яны ўсё крычаць: «Жыць нам дай!» — «Хіба накарміць ды наліцаць — не жыццё прыгожае?» — «Мала нам! Болей! Дабаўкі просім!» — «То давайце самі расціце. З попелу. На пусці. Семія якое пакладзена вама? Душы няма ў тым семени вашым! Вос і ходзіць жабракам. То туды. То сюды. Ад дзвярэй да вокнаў. Сілы свае нікому не дам! Колькі б хто не сурочыў, колькі б хто лямант па ваконіцы не падымаў». Раз-два: калоны. Нага ў нагу. Раз-два-тры: думка-вобраз-слова. Адна гары, дзве гары. Малітва. Крыжык. Шчаслівы Сейбіт, жняя ідзе за Сейбітам. Вайна ідзе

ЖЫРАНДОЛЯ

Выпуск № 12 (141)

ТАНЕЦ СА СМЕРЦЮ, альбо Жызэль рагуе ад прывідаў

ваць у належным стане, калі мы хочам працаваць на ўзроўні Вялікага тэатра. Таму што класіка заўсёды запатрабавана глядачом. Гэта пята пастанюка «Жызэль» у нашым тэатры. І калі гаварыць пра цяперашнюю рэдакцыю, то яна найбольш блізкая да тых крыніц, калі гэты спектакль толькі з'явіўся. Артысты самі ўдзельнічаюць у стварэнні спектакля, а гэта азначае, што тады чалавек лепш уживаецца ў матэрыял. Сёння ў нас ёсць шэсць складаў на ўсё вядучыя ролі. У галоўнай ролі занятыя Волга Гайко, Людміла Кудраўцава, Ірына Яромкіна, Ганна Фокіна, Кацярына Алейнік, Марына Вужнавец. Яны ўсе не падобны адна на адну. Партыю Альберта танцююць Антон Краўчанка, Ігар Артамонаў, Алег Яромкін, Аляксандр Бутрымовіч, Канстанцін Кузняч, Ігар Аношка. Будзе танцаваць і Ягор Азаркевіч, які аднаўляецца пасля цяжкай траўмы. У ролі Ганса ўбачыць Дзясніса Клімука, Антона Краўчанку, Івана Савянюкова, таго ж Азаркевіча...

Аляксандра ЦІХОМШЫК, які ў якасці асістэнта балетмайстра дапамагае Мікіту Далгушыну і, у прынцыпе, замяніла пастанюшчыка, калі той перажыў інсульт, назвала спектакль «акварэльным», створаным фарбамі (маецца на ўвазе харэаграфічныя) пастэльных танаў: «Гэта праверка на інтэлект танцоўшчыкаў. І мяне вельмі радуе, што агупны інтэлектуальны ўзровень (я зараз гавару пра здольнасць фізічна мысліць цэлам і танцам) дастакова высокі не толькі ў салістаў, але і ў кардэбалета. Людзі разумеюць, якога кішталту павінен быць спектакль. Гэта складана, таму што артысты доўга танцавалі «Жызэль» у адной стылістыцы, а зараз даводзіцца цэла вучыць працаваць па-іншаму.

Спраўду, тое, што нам праналоўвае новая «Жызэль», можна акрэсліць так: назад, у мінулае. У мінулае балетнага мастацтва. У той яго выгляд, які існаваў у сярэдзі XIX стагоддзя. Мастак спектакля Вячаслаў Окуней, які таксама быў запрошаны з Расіі, адначасна, што яму гэтая рэдакцыя імпаўне — як чалавеку, «які захапляецца рарытэтамі». Стваральнікі звярнуліся да першай парызскай пастанюкі,

каб вярнуць стылістыку, з часам страчаную ў гэтым спектаклі. У прыватнасці, вярнулі пантанімію, ад якой балет паступова адмаўляўся з-за развіцця харэаграфіі. Месяцамі гэта і спраўду выглядае дзіўнавата: чаго трэба рукамі паказваць на сваю нявесту, калі можна зрабіць гэта праз танац?.. Але так калісьці было — і таму ёсць у новым варыянце беларускай «Жызэль». Нават касцюмы аднаўляліся па гравюрах аднаго з першых спектакляў. Першы акт малое побыт вясцоўцаў і паказвае пышнасьць саноўных асоб. Другі — падкрэслівае рамантычны свет нябачных істот Вілісы. Гэтая рэдакцыя, зробленая Далгушным для Санкт-Пецярбургскага Міхайлаўскага тэатра, атрымала вышэйшую адзнаку ад лонданскай крытыкі падчас гастроляў. Тут няма чаго дзівіцца: такая «Жызэль» ілюструе гісторыю балетнага мастацтва, паказвае, якім яму было калісьці, і тады лёгчы разумець, што і чаму з ім адбывалася потым. І калі ў наш час дзякуючы трупам з былога СССР ёсць магчымасць убачыць класіку — чаму не?.. Тым больш што, яе правіла, такія спектаклі дэманструюць высокае майстэрства выканаўцаў.

...Я бачыла класіку: прыгожыя рухі, прадуманыя сцэны, вытанчаныя лініі. І ў думках дадавала да іх эмоцыі з той пастанюкі, якая існавала ў тэатры дэзгугль. І галоўнае — рамантычныя пацунці, якія той спектакль ува мне пакінуў, адчуванне сілы і вечнасці каханя.

Сучасная рамантыка іншая. Хоць бы таму, што ў сучаснай рэчаіснасці чалавек настолькі рацыянальны, што часам сумняваецца ў яго... чалавечым паходжанні. Для яго важна верыць не толькі ў сілу каханя, колькі ў самую яго наяўнасць, таму ён можа і задаволены ілюстрацыі каханя. Які і адносна цудоўна: калі ахвяра сама просіць пакінуць вынаватому жыццё, дык гэта яшчэ не азначае, што ён будзе жыць... А гэта ўжо амаль рэчаіснасць, а не рамантыка. А рэчаіснасць патрабуе сучаснага асэнсавання — у тым ліку праз балет, які змяняецца ў залежнасці ад таго, як змяняецца чалавечы свет...

Ларыса ЦІХОМШЫК

■ Глядзіце, хто прыйшоў!..

ТРЭЦЯЕ ВЫМЯРЭННЕ — за «Чорным квадратам»

Аляксандр Гарцуеў змяніў Валерыя Анісенку на пасадзе мастацкага кіраўніка Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі.

Вось жа якія віхуры выпісвае лёс: Аляксандр Гарцуеў пачынаў як рэжысёр менавіта пастанюкай сучаснай п'есы «Чорны квадрат» у Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі.

З беларускай драматургіі ён пачаў, потым працаваў у тэатры імя Янкі Купалы вельмі ахвотна з айнавым матэрыялам, прычым часта сам меў дачыненне да стварэння інсцэніровак паводле класічных твораў беларускіх пісьменнікаў. Яго спектакль «Не мой» стаў трыумфатарам першай Нацыянальнай тэатральнай прэміі, а зусім нядаўна рэпертуар Купалаўскага папоўніла пастанюка «Людзі на балоце».

— Тэатр беларускай драматургіі не чужы для вас: «Чорны квадрат» ідзе дагэтуль. Напэўна, у трупі ёсць артысты, з якімі вы яго стваралі?

— Адзін з артыстаў, які іграў у гэтым спектаклі з моманту яго стварэння, яшчэ працуе ў тэатры. Гэта Ігар Сіроў, а іншыя ўжо не працуюць, разыйшліся то куды.

— Ігар Сіроў цяпер амаль адначасова з вамі пачынае працаваць у якасці новага дырэктара. Наколькі вы разумееце адзін аднаго?

— Мы знаёмыя ўжо гадоў 20. Я старэйшы за яго, але ўзаема-разуменне было заўсёды. Гэта важна для далейшай працы... У Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі за два дзесяцігоддзі існавання было ўсяго два мастацкі кіраўнікі. Я трэці.

— Асабліва клопат гэтай тэатра — беларуская драматургія, якая дапамагае б пагаварыць аб праблемах і надзеях беларускага гледача. Але спектакляў пра сучаснасць мы бачылі не шмат. Мала пішуць ці не хочучы ставіць? Ці збіраецца вы актыўна выслаць гэты працэс?

— Натуральна, я прыйшоў сюды займацца тым, дзеля чаго быў створаны гэты тэатр — беларускай драматургіяй. Тэма для мяне не далёкая: у тэатры імя Янкі Купалы мы працавалі над тым жа самым. Але тут усё больш пэўна і акрэслена. Так, ёсць беларуская драматургія, але ёсць праблема яе якасці. Калі паглядзець на рэпертуар Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі, то ён перапоўнены беларускімі назвамі... Але я не магу і не хачу гаварыць пра тое, што было да мяне. Што будзе пасля мяне, скажуць таксама іншыя. Я бачу сваю задачу ў тым, каб якасна прасунуць тэатр.

— Вы думаеце пра ўзмацненне трупы?

— Я гэтым ужо займаюся: сустракаюся з артыстамі, якія хацелі б прыйсці працаваць у Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі. Спраўду, тут ёсць праблемы. Справа ў тым, што маладая частка трупы сфарміравана з выпускнікоў Універсітэта культуры, гэта трохі іншая адукацыя. У Акадэміі мастацтваў студэнты практычна суткі займаюцца будучай прафесіяй, адточваюць выканальніцкае майстэрства. Універсітэт культуры дае добрыя гуманітарныя веды, але практычнай падрыхтоўкі там значна менш. Гэта, на жаль, заўважна на сцэне. Я паспрабую ўзмацніць трупы выпускнікамі Акадэміі мастацтваў, пры гэтым не прыняваючы вартасці таленавітых выпускнікоў Універсітэта культуры.

— Вы думалі, які першы спектакль паставіце ў тэатры ўжо ў якасці мастацкага кіраўніка?

— У мяне ёсць цэлы шэраг назваў твораў, якія я хачу ажыццявіць: беларуская класіка і сучасная беларуская драматургія. Але ёсць прыкмета: нельга загадзя агучваць свае планы.

Ларыса ЦІХОМШЫК

ЗМЕСТ — НІШТО, ФОРМА — УСЁ?!

3 сэрэй «Сатырычныя малюнкі», Бона Ота-Вэнгжын (2011, Польшча).

«Начны дзор» на варце сучаснай графікі

Мастацтва — лакмусавая паперка, якая раскрывае ўсе сакрэты пра ўсе працэсы, што адбываюцца ў грамадстве тут і цяпер. А таму хадзіць на выставы, іншыя культурныя мерапрыемствы вельмі карысна нават для неспрактыкаванага ў мастацтве чалавека. Гэта дазваляе зразумець сёе-тое пра час і прастору, у якім мы жывём. Вандруючы па Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, у залах якой да 10 мая працуе В Мінскай міжнародная выстава графікі «Арт-лінія», я задумалася: мастацтва дзеля формы?..

любіць сябе больш, гаварыць пра сябе ў сваіх творах часцей. Вывуляецца мастацтва заўжды было вельмі адчувальным да падобных працэсаў.

«Арт-лінія» расуна паўвядражэ, што беларуская школа кніжнай графікі вельмі моцная. На выставе мы можам пабачыць, з чаго пачыналі вядомыя сёння кніжныя ілюстратары Беларусі Юры Явкенка, Тамара Шалест, Волга Нікішына, Юры Алісевич і інш. Літаратура заўжды была адной з галоўных крыніц натхнення для нашых мастакоў. Але сёння літаратурны сюжэты складнікі не такі істотны ў вывучэнным мастацтве. Дарэч Чупрыс на афрорце адлюстроўвае сіметрычныя дрэвы і называе свой твор «Былы». Тут ёсць метафара, якую глядач павінен адзначыць і разгадаць. Сэрня літарграфіі Кацярыны Бяляўскай «Рукатворнае» — на вялікіх графічных аркушах адлюстраваны адбіткі рук. У спалучэнні з назвай выява ўтварае паўнавартасную канцэпцыю. Яе можна тлумачыць іранічна, а можна нежак па-іншаму. У любым разе твор мастацтва азначае роўна столькі, колькі мы ў яго ўкладваем.

«Арт-лінія» графіка вельмі моцная. На выставе мы можам пабачыць, з чаго пачыналі вядомыя сёння кніжныя ілюстратары Беларусі Юры Явкенка, Тамара Шалест, Волга Нікішына, Юры Алісевич і інш. Літаратура заўжды была адной з галоўных крыніц натхнення для нашых мастакоў. Але сёння літаратурны сюжэты складнікі не такі істотны ў вывучэнным мастацтве. Дарэч Чупрыс на афрорце адлюстроўвае сіметрычныя дрэвы і называе свой твор «Былы». Тут ёсць метафара, якую глядач павінен адзначыць і разгадаць. Сэрня літарграфіі Кацярыны Бяляўскай «Рукатворнае» — на вялікіх графічных аркушах адлюстраваны адбіткі рук. У спалучэнні з назвай выява ўтварае паўнавартасную канцэпцыю. Яе можна тлумачыць іранічна, а можна нежак па-іншаму. У любым разе твор мастацтва азначае роўна столькі, колькі мы ў яго ўкладваем.

...Вось сатырычная камп'ютарная графіка полькі Боны Ота-Вэнгжын. Мастачка разважае над стасункамі паміж мужчынам і жанчынай у рэальнай мінімалістычнай манеры. Каханне? Сакс? Фрызынг? У успрымачца такая графіка проста і лёгкая, быццам і ты так намальваць можаш. Але... На сучаснае мастацтва вельмі ўплывае развіццё найноўшых тэхналогій: камп'ютары, графічныя планшэты і лічбавыя праграмы, здольныя імітаваць любую мастацкую тэхніку, ад тушы да алейных фарбаў. Але беларускую графіку цяняць у свеце менавіта за непаўнотнасці і адзінакавасць ручной працы. Праўда, нашы графікі таксама пачалі эксперыментаваць з формай. І, магчыма, нават нададзі захапілісь...

У іншай зале — графіка мастакоў былога Савецкага Саюза. Савецкая графічная школа аб'ектна выдзяляла вельмі моцнай. Беларускія кравядзі ад Леаніда Марачкіна, сцэні з вясковага жыцця ад украінскай графікаў Уладзіміра Скубыра і Георгія Якутовіча, выдатныя партрэты ад Валентына Папкава з Расіі, шыйноўныя аўталітаграфіі з цыкла «Будні беларускія» ад майстра айчынай графікі Георгія Папаўскага. Тады мастакі жылі праблемамі грамадства, іх хвалевала ўзаемадачынненне града і вёскі, экалагічныя праблемы, старасць, Чарнобыль... Разлягаліся графіку мастакоў розных пакаленняў, можна прасачыць, як змяняліся тэмы, інтарэсы і прыхільнасці. Як ад сацыяльна значных тэм яны прыйшлі да сьбе, да больш эгацэнтрычнага бачання свету. Цяпер мастакі шукаюць натхненне не ў навакольным свеце, не на шырокіх абсягах бюксрайнай любімай радзімы, а ўнутры саміх сябе. У некаторых атрымліваецца выдатнае мастацтва, бо яны маюць багаты ўнутраны свет. У іншых — трохі бяднейшы, і тады іх мастацтва выглядае безыдэйным фармілісцкім пошукам...

Мастак Фёдар ЯСТРАБ, загадчык галерэйна-выставачнага аддзела НББ, адзін з арганізатараў «Арт-лініі», адзначае: — Па апошніх мастацкіх выставах, якія адбываліся пры падтрымцы Саюза мастакоў і ў Нацыянальнай бібліятэцы, можна меркаваць, што сёння адметнай рысай беларускай графікі, перш за ўсё, з'яўляецца вялікая ўвага да формы. Адметная цяга да новых тэхнік, да «мікста» — спалучэння розных тэхнік у адной працы, распаўсюджанне лічбавай графікі. Але беларуская ментальнасць адрозніваецца ад еўрапейскай. У нас не шмат літаратурныя сюжэты ў вывучэнным мастацтве — мы хутка засвоіваем еўрапейскія пласты графічнай культуры. Але беларус ніколі не будзе мальяваць так, як англічанін або француз. Праўда, часам цяжка бывае правесці мяжу паміж беларускім і еўрапейскім мастацтвам — занадта зблізіліся. Вельмі важна засвоіваць урокі замежнага «майнстрыму» ў мастацтве. Мы павіны ведаць, у якім ключы развіваецца сусветная культура.

Тут, сёння час сумневаў, няўпэўненасці ў сабе, якія выклікаюцца хуткім змятам гарадскога жыцця і ўсюдыіснасцю інтэрнэту. А з-за гэтага ў чалавеку выпрацоўваецца вельмі чуплівае стайненне да ўласнай персоны. З-за таго, што ў грамадства больш няма столькі часу на мастакоў і мастацтва, як некалі, мастак пачынае сам

выклікаюцца хуткім змятам гарадскога жыцця і ўсюдыіснасцю інтэрнэту. А з-за гэтага ў чалавеку выпрацоўваецца вельмі чуплівае стайненне да ўласнай персоны. З-за таго, што ў грамадства больш няма столькі часу на мастакоў і мастацтва, як некалі, мастак пачынае сам

ОАО «ДЗЕРЖИНСКИЙ МОТОРОРЕМОНТНЫЙ ЗАВОД»

Осн. вид деятельности: ремонт с/х техники
Адрес: г. Дзержинск, ул. Фоминых, 6, 222720

Единица измерения: млн. руб.
Ф.И.О. руководителя: Битченко Н.Н.

Ф.И.О. гл. бухгалтера: Воронцова Т.Ф.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2012 г.

Table with columns: АКТИВ, Код строки, На начало года, На конец года. Rows include: Основные средства, Нематериальные активы, Вложения во внеоборотные активы, Итого по разделу 1, 2. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ, Запасы и затраты, Дебиторская задолженность, Итого по разделу 2, БАЛАНС (190+290).

3. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ

Table with columns: ПАССИВ, Код строки, За отчетный период, Аналог. период прошл. года. Rows include: Внереализационные доходы, Внереализационные расходы, Чистая прибыль (убыток).

Информация об ОАО и его деятельности

Table with columns: Показатели, Ед. изм., За аналог. период прошл. года, С начала года. Rows include: Доля государства в уставном фонде, Количество акционеров, Фактически выплачено дивидендов, Обеспеченность акции имуществом общества.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ с 01.01.2011 г. по 31.12.2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За отчетный период, Аналог. период прошл. года. Rows include: 1. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, 2. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ, Итого по разделу 2.

Совместное белорусско-российское ОАО «Белгазпромбанк»

220121, г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2. Телефон для справок: 120
Адрес размещения годового отчета на сайте банка: www.belgazprombank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2012 г.

Table with columns: АКТИВ, Код строки, Сумма, Пункт пояснительной записки, 2011 год, 2010 год. Rows include: Основные средства, Нематериальные активы, Вложения во внеоборотные активы, Итого по разделу 1, 2. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ, Итого по разделу 2, БАЛАНС (190+290).

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 г.

Table with columns: Наименование статьи, Сводно, Пункт пояснительной записки, 2011 год, 2010 год. Rows include: 1. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, 2. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ, Итого по разделу 2.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, Сводно, уставный фонд, запас, резервы, нераспределенная прибыль, прочие изменения капитала, всего капитала. Rows include: Остаток на 1 января 2010 г., Изменения статей капитала, Остаток на 1 января 2011 г., Остаток на 1 января 2012 г.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2011 г.

Table with columns: Наименование статьи, Сводно, Пункт пояснительной записки, 2011 год, 2010 год. Rows include: Прибыль (убыток), Прочие компоненты совокупного дохода, Итого совокупный доход.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2011 г.

Table with columns: Наименование статьи, Сводно, Пункт пояснительной записки, 2011 год, 2010 год. Rows include: ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 г.

Table with columns: Наименование статьи, Сводно, Пункт пояснительной записки, 2011 год, 2010 год. Rows include: 1. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, 2. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, 3. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, Сводно, уставный фонд, запас, резервы, нераспределенная прибыль, прочие изменения капитала, всего капитала. Rows include: Остаток на 1 января 2010 г., Изменения статей капитала, Остаток на 1 января 2011 г., Остаток на 1 января 2012 г.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2011 г.

Table with columns: Наименование статьи, Сводно, Пункт пояснительной записки, 2011 год, 2010 год. Rows include: Прибыль (убыток), Прочие компоненты совокупного дохода, Итого совокупный доход.

Сведения о годовом балансе, прибылях и убытках за 2011 год

ОАО «ВИТЕБСКЛЕС»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2012 года

Table with columns: АКТИВ, Сумма млн. руб., ПАССИВ, Сумма млн. руб. Rows include: Внеоборотные активы, оборотные активы, запасы и затраты, дебиторская задолженность, Итого по разделу 1, 2.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ ОАО «ВИТЕБСКЛЕС»

Table with columns: Наименование показателей, Сумма млн. руб. Rows include: Выручка от реализации товаров, Себестоимость реализованных товаров, Прибыль (убыток) от реализации, Итого по разделу 1, 2.

ОАО «БрандковИН»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2012 г.

Актив

Table with columns: АКТИВ, На начало года, На конец отчетного периода. Rows include: I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ, II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ, Итого по разделу I, II.

Пассив

Table with columns: ПАССИВ, На начало года, На конец отчетного периода. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ с 01 января 2011 г. по 31 декабря 2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, За отчетный период, За аналогичный период прошл. года. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, IV. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ с 01 января 2011 г. по 31 декабря 2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, За отчетный период, За аналогичный период прошл. года. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, IV. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ с 01 января 2011 г. по 31 декабря 2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, За отчетный период, За аналогичный период прошл. года. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, IV. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ с 01 января 2011 г. по 31 декабря 2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, За отчетный период, За аналогичный период прошл. года. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, IV. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ с 01 января 2011 г. по 31 декабря 2011 г.

Table with columns: Наименование показателей, За отчетный период, За аналогичный период прошл. года. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, IV. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ИНФОРМАЦИЯ О ВЫПЛАТЕ ДИВИДЕНДОВ

ОАО «БАГАЧА!»

Общим собранием акционеров (протокол от 29.03.2012 г.) принято решение о выплате дивидендов... Для получения дивидендов необходимо письменно сообщить о реквизитах или других необходимых для перечисления в безналичном порядке данных для адресного перечисления дивидендов...

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУДИЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ГРАЖДАН

РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Земельный участок для строительства и обслуживания жилого дома, расположенного по адресу: Минская область, Вилейский р-н, Рабунский с/с, д. Рабунь, площадь 0,1502 га (кадастровый № 62138600710100296). Начальная цена в 152 105 белорусских рублей.

Закрытое акционерное общество «СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ «БЕЛРОССТРАХ»

220030, г. Минск, ул. Ульяновская, 31, факс (017) 210 46 33, тел. 222 48 80

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС за 2011 год

Table with columns: АКТИВ, Сумма, ПАССИВ, Сумма. Rows include: Основные средства, Нематериальные активы, Вложения во внеоборотные активы, Итого по разделу I, II.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный период. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный период. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный период. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный период. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный период. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный период. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 год

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный период. Rows include: I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ, II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ, III. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИТОГО.

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Кросворд з загадкамі і выявамі. Уключаныя выявы: 1. Царква ў вёсцы; 2. Царква ў вёсцы; 3. Царква ў вёсцы; 4. Царква ў вёсцы; 5. Царква ў вёсцы.

У ЛЫНТУПАХ «УКРЫЖАВАЛІ» СВЯТАРА

Штошы год запар у парафіі Святога Апостала Андрэя, якая знаходзіцца ў колішнім мястэчку Лынтупы, адбываецца тэатралізаваная імітацыя крыжовага шляху Ісуса Хрыста. Кіруе парафіяй ксёндз-пробашч Павел Кнурок, пад кіраўніцтвам якога быў створаны клерыкальны самадзейны тэатр.

Хрыста валачы на сабе крыж на вяршыню гары, дзе ён будзе «распяты». Дзейства кранае душу кожнага ўдзельніка духоўнай працэсіі, якая нездарма ладзіцца ў перадвелькодны дні.

Валерый КАВАЛЕНАК, фота аўтара.
Пастаўкі раён.

ЛЕПШАЯ МАРКА БЕЛАРУСІ

Рэспубліканскае ўзнагароднае прадпрыемства паштовай сувязі «Белпошта» паведамляе, што з 25 лютага па 25 сакавіка 2012 года праводзіцца конкурс «Лепшая паштовая марка Рэспублікі Беларусь 2011 года».

Атрымана 1719 анкет пра лепшую паштовую марку 2011 года. Па выніках конкурсу вызначаны лепшы паштовы выпуск Рэспублікі Беларусь 2011 года. Ім стаў паштовы блок «Сумесны выпуск Рэспублікі Беларусь і Ісламскай Рэспублікі Іран» (340 галасоў). Мастацкае афармленне паштовага блока Яўгена Сіманенкі.

Другое месца (328 галасоў) — блок «850-годдзе стварэння Крыжа Еўфрасіні Полацкай» наміналам 10 000 руб., у вырабе якога выкарыстаны тэхналогіі тэрмічнага ціснення металізаванай фольгай залацістага колеру і кангрэўнага ціснення; трэцяе (224 галасы) — блок «850-годдзе стварэння Крыжа Еўфрасіні Полацкай» наміналам 5 000 руб., пры вырабе якога выкарыстана тэхналогія кангрэўнага ціснення.

РУП «Белпошта» дзякуе ўсім за ўдзел у апытанні і прапановы, выказаныя ў анкетах. Згодна з умовамі конкурсу, 10 удзельнікаў апытання, якія даслалі лісьмы з правільна запоўненай анкетай і назвалі пераможцу, будуць узнагароджаны тэматычнымі камплектамі паштовых марак і 100 удзельнікаў — наборамі філатэлістычнай прадукцыі.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

Калі рытывацца да Вялікадня па ўсіх правілах, то:

- Як і трэба фарбаваць самастойна і менавіта ў адвары шалупіны цыбулі;
- У чацвер увечары дома трэба замешваць цеста для кулічаў;
- У пятніцу плячы кулічы і рабіць паску;
- У суботу гэтыя стравы асвятчаюць у царкве;
- А ў нядзелю збірацца ўсёй сям'ёй за сталом і адзначаць светлае свята.

Пасха з ражанкі

Спартрэбіца: ражанка — 2 л, малако — 2 л, сметанковае масла — 100 гр, смятана — 300 гр, жаўткі — 6 шт., цукар — 1,5 шклянкі, ваніль.

Ражанку злучыць з малаком, размяшаць. Жаўткі расцерці з цукрам, дадаць смятану, злучыць з ражанкай і малаком, добра размяшаць і паставіць на агонь. Памешваючы, давесці да кіпення, пракаляць пакуль не адхольна. Астудзіць масу, перакаласіць у марлю, падвесіць на 2 гадзіны, каб сцікла сыроватка. Атрыманую масу расцерці або прапушчыць праз сита, дадаць расцёртае з цукрам масла, ваніль, размяшаць і выкаласіць у форму.

Міндалныя кулічкі

Спартрэбіца: 1 кг малака, 500 г малака, 50 гр. дражджэй, 5 яек, 200 гр. цукру, 300 гр. сметанковага масла, 200 гр. ачышчанага міндала, 1 лімон.

Закапяць малако, астудзіць яго да тэмпературы сыродаў. У невялікай частцы малака развесці дражджы, дадашы 1 ст. л. цукру. У малако ўсыпаць цукар, дадаць усуненныя дражджы, старанна перамяшаць і, прыкрыўшы ручніком, паставіць у цёплае месца для закісання. Калі цеста паднімецца, дадаць узбітыя з пакінутым цукрам жаўткі, расплоенае масла, надзёртую цэдру лімона, частку здробленага міндала, разыны і соль. Старанна змяшаць. Пакінутыя бялы ўзбіць у густую пену і дадаць у цеста, асцярожна змешваючы (зверху ўніз). Цеста пакласці ў змазаную маслам, абсыпаную мукам форму, даць падысці, намазаць паверхню куліча жайткам, пасыпаць пакінутымі міндалнымі арэшкамі. Выпякаць пры тэмпературы 180°C. Форму запоўніць цестам напалову, даць яму падысці да 3/4 вышыні формы, а затым ужо намазаць і выпякаць.

Вялікодныя бісквітныя «яйкі Фабержэ»

У посуд насыпаем соль (для ўстойлівасці яек), растаўляем адпаведна пакараную шкарлупіну, трохі змазаную ўнутры алеем, і ўліваем у яе бісквітнае цеста прыблізна на 2/3 вышыні. Выпакнем, даем астыць, акуратна лупім. Упрыгожваем на свой густ. Перад упрыгожваннем яйкі зручна замарозіць. Для упрыгожвання можна выкарыстаць глазуру, масціку, кандытарскую абсыпку. Або можна проста накалоць на відэлец і абмакнуць у расплаўлены шакалад. У гэтым выпадку замарожваць не трэба.

-2836-

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Вам ёсць чым ганарыцца на гэтым тыдні. Аднак не варта спакушацца: сваімі бліскучымі поспехамі і дасягненнямі вы яшчэ не заслужылі безумоўнага прызнання на ўсё астатняе жыццё. Вам зноў і зноў давядзецца збіраць волю ў кулак, браць сабе ў рукі і завязваць вузлом: увагуле, рабіць усё, што належыць, для дасягнення чарговай з вызначаных вышын.

ЦЯПЕЦ. Справы, звязаныя з працай, будуць давацца лёгка, а любыя праблемы адступяць на задні план. Атрымаеце шанец быць убачаным і пачутым. Неабходна сабрацца з сіламі і прыняць важнае рашэнне, якое паўплывае на ваш далейшы лёс. У сярэдзіне тыдня вы можаце адчуць вынікі сваёй мінулай працы — ганарыцеся, але не забывайце пра далейшы рух наперад.

БЛІЗНЯТЫ. Надавайце асаблівую ўвагу зносінам з патрэбнымі і ўплывовымі людзьмі. Можна пацешыць нечаканае прызнанне вашых прафесійных дасягненняў. Успэўнае ва ўласных сілах зробіць усё за вас. Варта перагледзець сваю стратэгію адносінаў са сваякамі, у першую чаргу — з дзецьмі.

РАК. Справы на працы ідуць добра і не вельмі вас турбуюць. Але не варта спыняцца на дасягнутым, самы час вызначыць планы і практычна на найбліжэйшую будучыню. Сваяк сапартрэбіцца падтрымка і дапамога. Адайдце больш увагі і сваім дзеям. Залішня гаварлівасць можа павярнуцца супраць вас.

ЛЕУ. На пачатку тыдня паспрабуеце не выступаць перад калегамі з ідэямі і прапановамі. Дзеці могуць прад'явіць свае прэтэнзіі: прычыны чым дзеці старэйшыя, тым іх прэтэнзіі будуць большымі і больш матэрыяльнымі. Давядзецца перагледзець некаторыя свае прычыны і штосці падправіць ва ўспрыманні рэчаіснасці.

ДЗЕВА. Вы зноў апыняецеся на ростанях. Збярыцеся з сіламі і паспрабуеце аб'ектыўна ацаніць свае магчымасці. Памятаеце, што перад рашучым кідком вам неабходны паўнаўважны адпачынак. Вазьміце хоць бы пару-тройку дзён адпачынку, змяніце становішча. Гэта дапаможа знайсці выйсця са становішча, якое складалася.

7 красавіка

Дзве даты

Светлы дзень здароўя. 7 красавіка 1948 года была створана Сусветная арганізацыя аховы здароўя (СААЗ) і ўступілі ў сілу яе статут. Беларусь уваходзіць у Сусветную арганізацыю аховы здароўя з дня яе заснавання.

1922 год — нарадзіўся Барыс Іванавіч Коўзан, беларус, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну на фронце з 1941 года, лётчык-знішчальнік. Удзельнік абароны Гомеля. Адзіны ў свеце лётчык, які ў паветраных баях тараніў 4 варожыя самалёты. Здзейсніў больш як 380 баявых вылетаў, правёў 128 паветраных баёў, у якіх збіў 28 варожых самалётаў.

1348 год — чэшскі кароль і імператар Свяшчэннай Рымскай імперыі Карл IV заснаваў у Празе, якую ён зрабіў сталіцай імперыі, першы ў славянскім свеце ўніверсітэт. Па імені свайго заснавальніка ён стаў называцца Карлаў.

У розны час выпускнікамі і прафесарамі Карлавага ўніверсітэта былі рэлігійны дзеяч Ян Гус, батанік Аугустін Шталь, фізік-тэарэтык Альберт Эйнштэйн, фізік і філосаф Эрнст Мах, гісторык філосафія, першы прэзідэнт Чэхаславакіі Томаш Масарык і многія іншыя вядомыя навукоўцы і грамадскія дзеячы. У цяперашні час Карлаў універсітэт з'яўляецца сучаснай прастыжнай вышэйшай навуковай установай, дзе навукавецтва больш за 42 тысячы студэнтаў з 48 краін свету.

Барыс Мікіч (1912–1954), беларускі пісьменнік, прэзіяк, крытык:

«Знайдзі пачатак — і ты зразумееш імя што».

МЕСЯЦ

Сонца

Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск — 6.27	19.57	13.30
Віцебск — 6.15	19.49	13.34
Магілёў — 6.17	19.47	13.30
Гомель — 6.16	19.42	13.26
Гродна — 6.43	20.12	13.29
Брэст — 6.46	20.10	13.24

Імяніны

Пр. **БЛАГАВЕШЧАННЕ, Аляксандра, Савы, Ціхана, К. Ружы, Даната, Руфіна, Рыгора, Яна.**

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 731мм рт.ст. +1...+1°C +4...+6°C	ГРОДНА 736мм рт.ст. +3...+5°C +3...+5°C	МІНСК 727мм рт.ст. -2...0°C +2...+4°C	МАГІЛЁЎ 730мм рт.ст. +1...+3°C +7...+9°C
БРЭСТ 739мм рт.ст. +2...+4°C +2...+4°C	ГОМЕЛЬ 736мм рт.ст. +5...+11°C		

Абазначэнні:

- — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
- — невялікія геамагнітныя узрушэнні
- — слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +2...+4°C	КІЕЎ +12...+14°C	РЫГА -2...0°C
ВІЛЬНЮС +3...+5°C	МАСКВА +5...+7°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +2...+4°C

СЁННЯ

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Абазначэнні:

- — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
- — невялікія геамагнітныя узрушэнні
- — слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +2...+4°C	КІЕЎ +12...+14°C	РЫГА -2...0°C
ВІЛЬНЮС +3...+5°C	МАСКВА +5...+7°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +2...+4°C

УСМІХНЕМСЯ

Кратыўны шантаж маленькай вымагальніцы:

— Тата, дай грошай, а то я на тваю кашулю чужымі духамі пырну.

Работнікаў бюро рытуальных паслуг раздражняе фраза: «Ну, прыкладна вашага росту».

— Міліцыя? Я на трасе збіў казла! Што мне рабіць?

— Ну, перацягнуце яго на ўзбочыну...

— А з яго матацыклам што рабіць?

Не дазваляй сабе зненавідзец мужчыну настолькі, каб вярнуць яму пярсцёнак з дыямантам!

— Як твой новы начальнік? З ім можна працаваць?

— Выдатны чалавек! З ім можна наогул не працаваць!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: У.ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА, А.КЛЯШЧУК, Л.ПАХМАНЕНКА, Т.ПАДАЛІЦ (намеснік галоўнага рэдактара), С.ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н.РАСОЎСКА, С.РАСОЎСКА, Л.РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л.СВІДРЫЦКАЯ, А.СПАЛЕНСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЮШК, Л.ЦМОШКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОН: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, аддзялення за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 32 74 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03.

http://www.zvezda.by; ПРЭМЬЕРА тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zvezda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім ўнітарным прапрыетарстве «Вывалачыца «Беларускі Дом друку», ПД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 30.015. Індэкс 63850. Зак. № 1553.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
6 красавіка 2012 года.